

REGULAMIN ŚWIADCZENIA USŁUG MAKLERSKICH

przez Dom Maklerski IDM Spółka Akcyjna

Spis treści

Rozdział 1. Postanowienia ogólne.....	3
Rozdział 2. Tryb i warunki zawierania Umowy.....	6
Rozdział 3. Zasady prowadzenia rachunku papierów wartościowych.....	10
Rozdział 4. Zasady prowadzenia rachunku pieniężnego.....	13
Rozdział 5. Zlecenia kupna i sprzedaży instrumentów finansowych.....	16
Rozdział 6. Zlecenia do dyspozycji maklera (DDM).....	19
Rozdział 7. Szczególne zasady wykonywania zleceń.....	20
Rozdział 8. Dogrywka.....	23
Rozdział 9. Pełnomocnictwo.....	24
Rozdział 10. Zabezpieczanie wierzytelności.....	25
Rozdział 11. Tryb i warunki zakończenia Umowy.....	33
Rozdział 12. Wynagrodzenie za świadczone usługi maklerskie.....	35
Rozdział 13. Zasady udzielania porad inwestycyjnych.....	36
Rozdział 14. Skargi Klientów.....	37
Rozdział 15. Postanowienia przejściowe i końcowe.....	37

Rozdział 1 **Postanowienia ogólne**

§ 1

1. Niniejszy regulamin świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski IDM Spółka Akcyjna (zwany dalej „**Regulaminem**”), określa zasady i warunki świadczenia przez Dom Maklerski IDM Spółka Akcyjna następujących usług:
  - 1) wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie;
  - 2) przechowywania i rejestrowania instrumentów finansowych, w tym zasady prowadzenia rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych;
  - 3) zasady udzielania porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym.
2. Podstawą świadczenia usług, o których mowa w ust. 1 powyżej, jest Regulamin oraz umowa o świadczenie usług maklerskich przez Dom Maklerski IDM Spółka Akcyjna.
3. Postanowienia Regulaminu stosuje się w zakresie nieuregulowanym umową o świadczenie usług maklerskich przez Dom Maklerski IDM Spółka Akcyjna.

§ 2

Użyte w Regulaminie określenia oznaczają:

- 1) agent – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, wpisana na listę agentów prowadzoną przez KNF, wykonująca na podstawie umowy zawartej z Domem Maklerskim, stale lub okresowo w imieniu i na rzecz Domu Maklerskiego, czynności pośrednictwa w zakresie działalności prowadzonej przez Dom Maklerski;
- 2) aktywa – środki pieniężne i instrumenty finansowe zdeponowane na rachunku Klienta, a także wierzytelności z tych instrumentów finansowych;
- 3) alternatywny system obrotu - alternatywny system obrotu w rozumieniu art. 3 pkt 2) Ustawy;
- 4) blokada finansowa – zabezpieczenie, o którym mowa w ustawie o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
- 5) Dni Robocze – dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni świątecznych i innych dni ustawowo wolnych od pracy oraz z wyłączeniem dni, w których nie odbywają się sesje giełdowe na GPW;
- 6) Dom Maklerski – Dom Maklerski IDM Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie;
- 7) GPW – Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.;
- 8) instrumenty finansowe – instrumenty finansowe w rozumieniu art. 2 ust. 1 Ustawy;
- 9) KDPW – Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A.;
- 10) Klient – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej,
  - a) która zawarła z Domem Maklerskim Umowę lub
  - b) z którą ma zostać zawarta Umowa - w przypadku podejmowania przez Dom Maklerski działań mających na celu zawarcie Umowy.
- 11) Klient detaliczny – podmiot wskazany w art. 3 pkt 39 c) Ustawy;
- 12) Klient profesjonalny – podmiot wskazany w art. 3 pkt 39 b) Ustawy;
- 13) KNF – Komisja Nadzoru Finansowego;
- 14) Kodeks cywilny – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. 1964 Nr 16, poz. 93 ze zm.);
- 15) Kodeks postępowania cywilnego – ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postę-

- powowania cywilnego (Dz. U. 1964 Nr 43, poz. 296 ze zm.);
- 16) konflikt interesów – znane Domowi Maklerskiemu okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesem Domu Maklerskiego, osoby powiązanej z Domem Maklerskim i obowiązkiem działania przez Dom Maklerski w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klienta, jak również znane Domowi Maklerskiemu okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności między interesami kilku Klientów;
  - 17) krajowy rynek regulowany – rynek regulowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 15 Ustawy;
  - 18) miejsce wykonania zlecenia – miejsce wykonania w rozumieniu § 2 pkt 36 a) Rozporządzenia;
  - 19) nieskomplikowane instrumenty finansowe – nieskomplikowane instrumenty finansowe w rozumieniu § 20 ust. 2 Rozporządzenia;
  - 20) obrót zorganizowany – obrót papierami wartościowymi lub innymi instrumentami finansowymi dokonywany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na rynku regulowanym albo w alternatywnym systemie obrotu;
  - 21) papier wartościowy – papier wartościowy w rozumieniu art. 3 pkt 1) Ustawy;
  - 22) POK – Punkt lub Punkty Obsługi Klientów Domu Maklerskiego;
  - 23) pokrycie – środki pieniężne, obejmujące sumę niezablokowanych środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku pieniężnym powiększone o środki pieniężne, które będą uzyskane w wyniku zawartych na danej sesji transakcji sprzedaży instrumentów finansowych, spełniających warunki określone w art. 7 ust. 5 Ustawy, i pomniejszone o środki pieniężne, które będą przeznaczone na opłacenie transakcji kupna instrumentów finansowych zawartych na tej sesji;
  - 24) rachunek – rachunek papierów wartościowych lub rachunek pieniężny prowadzony dla Klienta na podstawie Umowy;
  - 25) rachunek papierów wartościowych – służy do ilościowego ewidencjonowania zdeponowanych przez Klienta papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego;
  - 26) Rozporządzenie – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2009 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych (Dz. U. 2009 Nr 204, poz. 1577);
  - 27) rynek regulowany – rynek regulowany w rozumieniu art. 14 ust. 1 Ustawy;
  - 28) trwałe nośnik informacji – każdy nośnik informacji umożliwiający przechowywanie przez czas niezbędny, wynikający z charakteru informacji oraz celu ich sporządzenia lub przekazania, zawartych na nim informacji w sposób uniemożliwiający ich zmianę lub pozwalający na odtworzenie informacji w wersji i formie, w jakiej zostały sporządzone lub przekazane;
  - 29) Umowa – umowa o świadczenie przez Dom Maklerski usług, o których mowa w § 1 ust. 1 Regulaminu, wraz z aneksami do niej;
  - 30) Uprawniony kontrahent – podmiot wskazany w art. 3 pkt 39 b) lit. a - j oraz l - m Ustawy, z którym Dom Maklerski, w ramach świadczenia usługi maklerskiej, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 1), zawiera transakcje;
  - 31) usługi maklerskie – wykonywane przez Dom Maklerski na rzecz Klienta czynności określone w art. 69 ust. 2 i 4 Ustawy;
  - 32) Ustawa - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. 2005 Nr 183, poz.1538 ze zm.);
  - 33) ustawa o niektórych zabezpieczeniach finansowych – ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o niektórych zabezpieczeniach finansowych (Dz. U. 2004 Nr 91, poz. 871 ze zm.);

- 34) ustawa o zastawie rejestrowym – ustawa z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (Dz. U. 1996 Nr 149, poz. 703 ze zm.);
- 35) właściwa izba rozrachunkowa – odpowiednio: KDPW, spółka, której KDPW powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 6 Ustawy, izba rozrachunkowa, inny podmiot uprawniony do dokonywania rozrachunku;
- 36) Zastaw finansowy - zabezpieczenie, o którym mowa w ustawie o niektórych zabezpieczeniach finansowych;
- 37) zlecenie – zlecenie nabycia lub zbycia instrumentów finansowych lub oświadczenie woli wywołujące równoważne skutki, którego przedmiotem są instrumenty finansowe;
- 38) zlecenie brokerskie – zlecenie lub oferta, a także odpowiedź na taką ofertę, wystawiane przez Dom Maklerski na podstawie zlecenia i przekazywane na krajowy rynek regulowany lub do alternatywnego systemu obrotu w celu wykonania tego zlecenia zgodnie z zasadami obrotu na tym rynku lub w tym systemie;
- 39) zlecenie do dyspozycji maklera (zlecenie DDM) – zlecenie, na podstawie którego Dom Maklerski może wystawić więcej niż jedno zlecenie brokerskie.

§ 3

1. Dom Maklerski świadczy usługi maklerskie na zasadach określonych obowiązującymi przepisami prawa, na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej.
2. Dom Maklerski przekazuje Klientowi detalicznemu, przed zawarciem z nim Umowy, szczegółowe informacje dotyczące Domu Maklerskiego, jak również usług, które mają być świadczone w oparciu o zawieraną Umowę.
3. Zarząd Domu Maklerskiego określa, w drodze uchwały, krajowe rynki regulowane oraz alternatywne systemy obrotu, na których Dom Maklerski będzie pośredniczyć w obrocie instrumentami finansowymi.
4. Zarząd Domu Maklerskiego może, w drodze uchwały, określić poszczególne instrumenty finansowe, w obrocie, którymi nie będzie pośredniczył.
5. Informacje, o których mowa w ust. 2 – 4 powyżej, są zamieszczane na stronach internetowych Domu Maklerskiego (www.idmsa.pl).
6. Dom Maklerski może prowadzić obsługę Klientów za pośrednictwem POK oraz agentów. Zarząd Domu Maklerskiego określa, w formie uchwały, zakres czynności wykonywanych przez poszczególne POK lub poszczególnych agentów oraz wszelkie zmiany w tym zakresie.

Rozdział 2

Tryb i warunki zawierania Umowy

§ 4

1. Przed zawarciem Umowy Dom Maklerski kwalifikuje Klienta do jednej z trzech kategorii: Klient detaliczny, Klient profesjonalny lub Uprawniony kontrahent. Dom Maklerski uznaje Klientów profesjonalnych oraz Uprawnionych kontrahentów za podmioty, które posiadają wysoki poziom wiedzy o rynkach finansowych i oferowanych na nich produktach oraz potrafią samodzielnie dokonać oceny ryzyka inwestycyjnego. Dom Maklerski zapewnia Klientowi poziom ochrony adekwatny do przydzielonej Klientowi kategorii.
2. Klient detaliczny może złożyć pisemny wniosek o uznanie go przez Dom Maklerski za Klienta profesjonalnego. Wniosek taki jest rozpatrywany przez Dom Maklerski pozytywnie pod warunkiem, że Klient posiada wiedzę i doświadczenie pozwalające na po-

dejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych oraz na właściwą ocenę ryzyka związanego z tymi decyzjami. Klient profesjonalny może złożyć pisemny wniosek o uznanie go przez Dom Maklerski za Klienta detalicznego.

3. Uprawniony kontrahent może złożyć wniosek o traktowanie go przez Dom Maklerski jak Klienta detalicznego lub Klienta profesjonalnego.
4. Przed zawarciem Umowy Klient wyraża zgodę na stosowaną przez Dom Maklerski politykę wykonywania zleceń, zawierającą rozwiązania, w świetle których Dom Maklerski będzie podejmował wszelkie uzasadnione działania w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w związku z wykonaniem zlecenia. Informacje na temat stosowanej przez Dom Maklerski polityki wykonywania zleceń przekazywane są przy użyciu trwałego nośnika informacji lub poprzez umieszczenie na stronie internetowej Domu Maklerskiego, o ile spełnione są warunki określone w § 11 Rozporządzenia. Dom Maklerski informuje Klienta o istotnych zmianach polityki wykonywania zleceń w takim terminie, aby Klient mógł wypowiedzieć Umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, o którym mowa w § 97 ust. 1 Regulaminu, a rozwiązanie Umowy nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian.

§ 5

1. Przed zawarciem Umowy Dom Maklerski informuje Klienta przy użyciu trwałego nośnika informacji o istniejących konfliktach interesów związanych ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz tego Klienta, o ile organizacja oraz regulacje wewnętrzne Domu Maklerskiego w danym przypadku nie zapewniają, że w razie powstania konfliktu interesów nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta.
2. W przypadku istnienia konfliktów interesów, o których mowa w ust. 1 powyżej, Umowa może zostać zawarta jedynie pod warunkiem, że Klient potwierdzi otrzymanie informacji, o której mowa w ust. 1 powyżej oraz wyraźnie potwierdzi wolę zawarcia Umowy.
3. Dom Maklerski informuje Klienta przy użyciu trwałego nośnika informacji o powstałych po zawarciu Umowy konfliktach interesów związanych ze świadczeniem danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta niezwłocznie po ich stwierdzeniu, o ile organizacja oraz regulacje wewnętrzne Domu Maklerskiego w danym przypadku nie zapewniają, że w razie powstania konfliktu interesów nie dojdzie do naruszenia interesu Klienta.
4. Od dnia poinformowania Klienta o zaistnieniu konfliktu interesów, o którym mowa w ust. 3 powyżej, Dom Maklerski powinien powstrzymać się od świadczenia usługi maklerskiej, z którą związany jest konflikt interesów do czasu otrzymania wyraźnego oświadczenia Klienta o kontynuacji lub rozwiązaniu Umowy.

§ 6

1. Przed zawarciem Umowy Dom Maklerski zwraca się do Klienta o przedstawienie informacji niezbędnych do dokonania oceny poziomu wiedzy i doświadczenia Klienta w zakresie inwestowania w instrumenty finansowe. Powyższa ocena ma na celu stwierdzenie, czy Klient będzie w stanie samodzielnie dokonać oceny ryzyka związanego z transakcją lub produktem, które są oferowane na podstawie zawieranej Umowy.
2. Jeżeli zgodnie z oceną, o której mowa w ust. 1 powyżej, usługa, która ma być świadczona na podstawie Umowy, jest nieodpowiednia dla Klienta biorąc pod uwagę zadeklarowaną przez Klienta wiedzę i doświadczenie inwestycyjne, lub w przypadku, gdy Klient nie udzieli informacji umożliwiających dokonanie oceny, o której mowa w ust. 1 albo przedstawi informacje niewystarczające, Dom Maklerski ostrzega Klienta, że okoliczności te uniemożliwiają mu dokonanie oceny, czy przewidziana usługa lub instrument

finansowy są dla niego odpowiednie. W takim przypadku zawarcie Umowy jest możliwe po złożeniu przez Klienta oświadczenia, iż został ostrzeżony o powyższym.

3. W celu wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, Dom Maklerski jest uprawniony do wykorzystania informacji dotyczących Klienta, które pozostają w jego posiadaniu, o ile informacje te są aktualne. W takim przypadku Dom Maklerski nie jest zobowiązany do zwracania się do Klienta o przedstawienie informacji, o których mowa w ust. 1.
4. Dom Maklerski, zawierając z Klientem Umowę o wykonywanie usługi maklerskiej, o której mowa w § 1 ust. 1 pkt 1) Regulaminu, nie ma obowiązku przeprowadzania oceny, o której mowa w ust. 1 w przypadku, gdy łącznie spełnione są następujące warunki:
  - 1) przedmiotem zleceń będą wyłącznie nieskomplikowane instrumenty finansowe;
  - 2) Umowa jest zawierana z inicjatywy Klienta;
  - 3) Klient został ostrzeżony przez Dom Maklerski, że zawarcie Umowy nie jest związane z obowiązkiem przeprowadzenia oceny, o której mowa w ust. 1, i że nie będzie korzystał z ochrony, jaką zapewnia Klientowi wypełnienie przez Dom Maklerski obowiązku, o którym mowa w ust. 1;
  - 4) Dom Maklerski wypełnia wymogi związane z przeciwdziałaniem powstawaniu konfliktów interesów.
5. W przypadku Klientów profesjonalnych Dom Maklerski może założyć, że posiadają oni niezbędną wiedzę i doświadczenie w zakresie inwestowania w instrumenty finansowe. W odniesieniu do takich Klientów Dom Maklerski może nie przeprowadzać oceny, o której mowa w ust. 1.

§ 7

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej, Umowa jest zawierana w formie pisemnej. Jeśli stroną Umowy jest Klient detaliczny, Umowa jest zawierana w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
2. Umowa może być zawarta poprzez złożenie przez Klienta i Dom Maklerski oświadczeń woli w postaci elektronicznej.
3. W ramach świadczenia usług maklerskich, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1) i 2) Regulaminu, Dom Maklerski może udzielać Klientom porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym.
4. Umowa może być zawarta z Klientem:
  - 1) w POK – przez pracownika Domu Maklerskiego, działającego w imieniu i na rachunek Domu Maklerskiego;
  - 2) przez agenta;
  - 3) korespondencyjnie z udziałem kuriera.
5. W celu zawarcia Umowy w POK lub przez agenta Klient zobowiązany jest:
  - 1) okazać dokument stwierdzający tożsamość, w rozumieniu właściwych przepisów;
  - 2) w przypadku Klienta innego, niż osoba fizyczna - przekazać aktualny dokument potwierdzający sposób jego reprezentacji oraz dane osób go reprezentujących wraz z dokumentami stwierdzającymi ich tożsamość (w szczególności odpis z właściwego rejestru);
  - 3) przekazać inne dokumenty, jeżeli taki obowiązek wynika z odrębnych przepisów;
  - 4) złożyć podpisy na formularzu Umowy oraz innych oświadczeniach niezbędnych do zawarcia Umowy;
  - 5) złożyć wypełniony i podpisany formularz Umowy oraz inne oświadczenia niezbędne do zawarcia Umowy.
6. W celu zawarcia Umowy korespondencyjnie Klient przekazuje Domowi Maklerskiemu wszystkie dane niezbędne do zawarcia Umowy za pomocą telefonu lub formularza in-

ternetowego zamieszczonego na stronie internetowej; www.idmsa.pl.

7. Na podstawie danych, o których mowa w ust. 6 powyżej, Dom Maklerski sporządza dokumenty niezbędne do zawarcia Umowy w drodze korespondencyjnej i przesyła je do podpisu Klientowi wraz z listą czynności niezbędnych do uwierzytelnienia podpisów Klienta.
8. Po otrzymaniu wszystkich dokumentów podpisanych przez Klienta Dom Maklerski dokonuje ich weryfikacji.
9. Dom Maklerski może zażądać przedstawienia dodatkowych dokumentów potwierdzających autentyczność danych zawartych w dokumentach podpisanych przez Klienta.
10. Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe z tytułu przedstawienia przez Klienta nieprawdziwych danych, jak również za szkody powstałe z tytułu wejścia w posiadanie danych przez osoby nieuprawnione z przyczyn, za które Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności.
11. Dom Maklerski może odmówić korespondencyjnego zawarcia Umowy w przypadku wystąpienia wątpliwości dotyczących w szczególności tożsamości osoby zawierającej Umowę lub autentyczności przedstawionych dokumentów lub w przypadku, gdy Klient nie przekaże wymaganych przez Dom Maklerski dodatkowych dokumentów.
12. Dom Maklerski może podjąć decyzję o zaprzestaniu lub zawieszeniu zawierania Umów w trybie korespondencyjnym. Informacja w tym zakresie podawana jest do wiadomości Klientów na stronie internetowej Domu Maklerskiego.
13. Umowa może być również zawarta poprzez dostarczenie do Domu Maklerskiego wypełnionych przez Klienta wszystkich wymaganych dokumentów i oświadczeń wraz z podpisami Klienta potwierdzonymi przez notariusza, urzędnika państwa obcego z zachowaniem postanowień Konwencji haskiej znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych z dnia 5 października 1961 r. (Dz. U. 2005 Nr 112), o ile nie sprzecznią się to przepisom prawa.
14. W przypadku Umów zawieranych w trybie korespondencyjnym, Dom Maklerski wysyła do Klienta podpisany egzemplarz Umowy w terminie 5 Dni Roboczych od daty otrzymania przez Dom Maklerski podpisanej przez Klienta Umowy, chyba, że Dom Maklerski i Klient postanowią inaczej. Zawarcie Umowy następuje z chwilą jej podpisania przez Klienta i Dom Maklerski.

§ 8

Dom Maklerski może prowadzić rachunek wspólny dla małżonków, którzy przed zawarciem Umowy:

- 1) złożą pisemne oświadczenie, iż:
  - a) pozostają we wspólności majątkowej oraz aktywa deponowane na rachunku wchodzi w skład majątku wspólnego;
  - b) przyjmują do wiadomości, że Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za skutki wykonania złożonych przez małżonków lub przez ich pełnomocników zleceń będących wynikiem pisemnych decyzji każdego z nich, a w przypadku zbiegu zleceń, z których wykonanie jednego wyklucza całkowicie lub częściowo wykonanie drugiego, Dom Maklerski może wstrzymać się z ich realizacją do czasu uzgodnienia stanowiska pomiędzy małżonkami;
  - c) zobowiązują się do natychmiastowego zawiadomienia Domu Maklerskiego na piśmie o ustaniu wspólności majątkowej lub małżeństwa.
- 2) udzielił sobie nawzajem pełnomocnictw, które nie wygasają na wypadek śmierci mocodawcy, do dysponowania przez każdego z nich bez ograniczeń aktywami znajdującymi się na rachunku wspólnym, do dokonywania samodzielnie wszelkich czynności wynikających z Umowy oraz do zmiany lub wypowiedzenia Umowy w ich imieniu.

§ 9

Dokumenty przedkładane przez Klienta będącego zagraniczną osobą fizyczną, zagraniczną osobą prawną lub zagraniczną jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej powinny być:

- 1) uwierzytelnione przez notariusza;
- 2) uwierzytelnione przez polską placówkę dyplomatyczną lub konsularną właściwą dla miejsca zamieszkania lub siedziby osoby zagranicznej albo
- 3) uzupełnione o *apostille* w rozumieniu Konwencji haskiej znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych z dnia 5 października 1961 r. (Dz. U. 2005 Nr 112)

oraz przetłumaczone na język polski przez tłumacza przysięgłego.

§ 10

Klient jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Dom Maklerski o wszelkich zmianach danych zawartych w Umowie, jak również w oświadczeniach i dokumentach przedkładanych Domowi Maklerskiemu w wykonaniu postanowień Umowy i Regulaminu, w szczególności w oświadczeniu, o którym mowa w § 50 ust. 1 Regulaminu. Zmiany te są skuteczne wobec Domu Maklerskiego od momentu otrzymania przez Dom Maklerski informacji o zmianach w trybie przewidzianym do zmiany Umowy.

§ 11

Dom Maklerski zapewnia Klientom zachowanie w tajemnicy faktu prowadzenia rachunków dla Klientów oraz stanu rachunków i obrotów na rachunkach w granicach określonych odrębnymi przepisami prawa.

Rozdział 3

Zasady prowadzenia rachunku papierów wartościowych

§ 12

1. Rachunek papierów wartościowych jest prowadzony w oparciu o Umowę.
2. Rachunek papierów wartościowych służy do ilościowego ewidencjonowania zdeponowanych przez Klienta papierów wartościowych oraz innych instrumentów finansowych dopuszczonych do obrotu zorganizowanego. Dom Maklerski rejestruje na rachunku papierów wartościowych także inne papiery wartościowe rejestrowane w depozycie papierów wartościowych, zgodnie z zasadami określonymi przez KDPW lub spółkę, której KDPW powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt 1 Ustawy.
3. Dom Maklerski rejestruje na rachunku papierów wartościowych inne instrumenty finansowe niż określone w ust. 2 powyżej, zgodnie z zasadami określonymi przez właściwą izbę rozrachunkową, jeśli instrumenty finansowe zostały zarejestrowane na kontach prowadzonych przez tę izbę.
4. Dom Maklerski nie otwiera rachunku papierów wartościowych dla Klienta, gdy nabywane instrumenty finansowe dopuszczone do obrotu zorganizowanego będą zapisywane na rachunku tego Klienta prowadzonym przez inny podmiot.

§ 13

1. Dom Maklerski otwiera dla Klienta rejestr operacyjny, w którym rejestrowane są instrumenty finansowe i prawa do otrzymania instrumentów finansowych, które mogą być przedmiotem – przyjętego do wykonania przez Dom Maklerski przed otwarciem rejestru sesji, o którym mowa w § 14 Regulaminu - zlecenia Klienta w/z sprzedaży.
2. Liczba instrumentów finansowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych w rejestrze operacyjnym jest równa sumie liczby:
  - 1) instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych, z wyłączeniem instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartych, lecz jeszcze nierozliczonych transakcji sprzedaży, i pozostają nadal zapisane na rachunku papierów wartościowych oraz
  - 2) praw do otrzymania instrumentów finansowych.

§ 14

1. Dom Maklerski może otworzyć dla Klienta rejestr sesji, na który składa się:
  - 1) rejestr papierów wartościowych i praw do otrzymania instrumentów finansowych obejmujący liczbę praw i instrumentów finansowych zaewidencjonowanych w rejestrze operacyjnym, pomniejszaną o liczbę instrumentów finansowych i praw do ich otrzymania, które były przedmiotem zawartej na danej sesji transakcji sprzedaży, powiększaną o liczbę praw do otrzymania instrumentów finansowych, które były przedmiotem zawartej na danej sesji transakcji kupna oraz
  - 2) wykaz środków pieniężnych, obejmujący sumę niezablokowanych środków pieniężnych zdeponowanych na rachunku pieniężnym powiększaną o środki pieniężne, które będą uzyskane w wyniku zawartych na danej sesji transakcji sprzedaży instrumentów finansowych, spełniających warunki określone w art. 7 ust. 5 Ustawy, i pomniejszane o środki pieniężne, które będą przeznaczone na opłacenie transakcji kupna instrumentów finansowych zawartych na tej sesji.
2. Dom Maklerski dokonuje zapisów w rejestrze sesji na podstawie dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji w obrocie zorganizowanym, o których mowa w art. 7 ust. 5 pkt. 1 i 2 Ustawy, wystawionych przez spółkę prowadzącą rynek regulowany, podmiot prowadzący alternatywny system obrotu lub inny podmiot zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach oraz dokumentów stanowiących na zagranicznym rynku regulowanym potwierdzenie zawarcia transakcji nabycia papierów wartościowych, o której mowa w art. 7 ust. 5 pkt 3 Ustawy, oraz stanowiących potwierdzenie złożenia właściwej dyspozycji ich przeniesienia w celu dokonania zapisu na rachunku papierów wartościowych.
3. Rejestr sesji otwierany jest w czasie trwania sesji lub przed jej rozpoczęciem.
4. Rejestr sesji jest prowadzony wyłącznie w celu sprawdzenia pokrycia zleceń, gdy obowiązek sprawdzenia przez Dom Maklerski pokrycia wynika z odrębnych przepisów lub warunków Umowy, albo w celu sprawdzenia, czy Klient nie przekroczył limitu, o którym mowa w § 46 Regulaminu.
5. Rejestr sesji jest zamykany z chwilą zakończenia sesji.
6. Na wniosek Klienta, dla którego rachunek papierów wartościowych prowadzi inny podmiot niż Dom Maklerski, możliwe jest prowadzenie rejestru sesji przez Dom Maklerski dla tego Klienta.

§ 15

Na żądanie Klienta Dom Maklerski wystawia imienne świadectwa depozytowe.

§ 16

1. Dla każdego rodzaju papierów wartościowych wystawia się odrębne świadectwo depozytowe.
2. W przypadku utraty świadectwa, na żądanie Klienta, zgłoszone przed upływem terminu ważności tego świadectwa, wystawia się nowy dokument świadectwa, po złożeniu przez Klienta pisemnego oświadczenia o fakcie nieposiadania świadectwa i okoliczności jego utraty.
3. Na wniosek Klienta świadectwo depozytowe może zostać przesłane drogą korespondencyjną na adres przez niego wskazany. Z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawa, Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za przypadki:
  - 1) opóźnienia w dostarczeniu korespondencji;
  - 2) przejęcia korespondencji przez osoby nieuprawnione;
  - 3) zagubienia korespondencji.
4. Dom Maklerski wydaje dokument, o którym mowa w § 15 Regulaminu, o ile Klient uiści opłatę za jego sporządzenie.

§ 17

1. Dokonanie sprzedaży lub zakupu instrumentów finansowych odpowiednio zmniejsza lub zwiększa stan ilościowy (saldo) instrumentów finansowych zaewidencjonowanych na rachunku papierów wartościowych Klienta.
2. Dom Maklerski dokonuje zapisów w rejestrze operacyjnym na podstawie:
  - 1) dokumentów potwierdzających zawarcie transakcji w obrocie zorganizowanym, o których mowa w art. 7 ust. 5 pkt 1 i 2 Ustawy, wystawionych przez spółkę prowadzącą rynek regulowany, podmiot prowadzący alternatywny system obrotu lub inny podmiot, zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach;
  - 2) dokumentów stanowiących podstawę dokonania zmian zapisów na rachunkach papierów wartościowych lub rachunkach pieniężnych, określonych przez KDPW lub spółkę, której KDPW powierzył wykonywanie czynności z zakresu zadań, o których mowa w art. 48 ust. 1 pkt. 1 Ustawy;
  - 3) dokumentów stanowiących na zagranicznym rynku regulowanym potwierdzenie zawarcia transakcji nabycia papierów wartościowych, o której mowa w art. 7 ust. 5 pkt 3 Ustawy, oraz stanowiących potwierdzenie złożenia właściwej dyspozycji ich przeniesienia w celu dokonania zapisu na rachunku papierów wartościowych.
3. Dom Maklerski dokonuje zapisów na rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnym Klienta po rozrachunku transakcji przez właściwą izbę rozrachunkową, na podstawie dowodów ewidencyjnych, otrzymanych i wystawionych zgodnie z odpowiednimi przepisami.

§ 18

1. Dom Maklerski zapisuje na rachunku papierów wartościowych instrumenty finansowe w związku z ich przeniesieniem w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego, w obrocie wtórnym poza obrotem zorganizowanym.
2. W przypadku, gdy rachunki papierów wartościowych nabywcy i zbywcy prowadzone są przez Dom Maklerski, przeniesienie instrumentów finansowych, o którym mowa w ust. 1 następuje niezwłocznie po powzięciu przez Dom Maklerski informacji o dokonaniu transakcji lub wystąpieniu zdarzenia, chyba, że Umowa przewiduje inny termin, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. W przypadku, gdy rachunki papierów wartościowych dla zbywcy i nabywcy prowadzone są przez różne podmioty, przeniesienie instrumentów finansowych, o którym mowa w ust. 1 następuje niezwłocznie po złożeniu stosownej dyspozycji, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Dom Maklerski podejmuje czynności związane z przeniesieniem instrumentów finansowych zbytych w wyniku transakcji lub zdarzenia prawnego, w obrocie wtórnym poza obrotem zorganizowanym, po uprzednim przedstawieniu przez Klienta (zbywcę) dokumentów wskazujących na podstawę przeniesienia instrumentów finansowych.
5. W przypadku, gdy czynności związane z przeniesieniem instrumentów finansowych, o których mowa w ust. 1, podejmowane są na podstawie dyspozycji złożonych przez Klienta profesjonalnego, Dom Maklerski może odstąpić od wymogu przedstawienia dokumentów, o których mowa w ust. 4.
6. Dom Maklerski może odmówić podjęcia czynności związanych z przeniesieniem instrumentów finansowych, o którym mowa w ust. 1, w przypadku powzięcia, na podstawie przedstawionych przez Klienta dokumentów, uzasadnionej wątpliwości wskazujących, że przeniesienie instrumentów finansowych ma na celu obejście przepisów prawa.
7. Dom Maklerski odmawia podjęcia czynności związanych z przeniesieniem instrumentów finansowych, o którym mowa w ust. 1, w przypadku, gdy z przedstawionych przez Klienta dokumentów wynika, że przeniesienie instrumentów finansowych jest sprzeczne z przepisami prawa.
8. Odmowa, o której mowa w ust. 6 oraz 7 wraz z uzasadnieniem jest sporządzana w formie pisemnej albo za pomocą elektronicznych nośników informacji. Przed dostarczeniem Klientowi odmowy Dom Maklerski umożliwia Klientowi złożenie wyjaśnień. Wyjaśnienia mogą być składane w formie ustnej, pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.
9. Dom Maklerski ma prawo nie wykonać dyspozycji przeniesienia określonych instrumentów finansowych z rachunku papierów wartościowych Klienta na inny rachunek w przypadku wystąpienia zobowiązania Klienta z tytułu odroczonego terminu płatności lub innych zobowiązań wobec Domu Maklerskiego do czasu ich uregulowania.

§ 19

1. W ramach rachunków papierów wartościowych wyodrębnione są konta blokowane, na których ewidencjonowane są instrumenty finansowe, w szczególności:
  - 1) służące jako zabezpieczenie wykonania zobowiązań:
    - a) wynikających z pożyczek instrumentów finansowych, udzielonych na podstawie odrębnych przepisów;
    - b) wynikających z pożyczek lub kredytów na nabycie instrumentów finansowych, udzielonych na podstawie odrębnych przepisów;
    - c) wynikających z derywatów;
    - d) wynikających z praw majątkowych;

- e) innych, określonych w przepisach Rozporządzenia.
- 2) będące przedmiotem:
  - a) blokady;
  - b) zastawu;
  - c) zabezpieczenia finansowego.
2. Instrumenty finansowe, o których mowa w ust. 1, mogą być rejestrowane łącznie dla wszystkich lub dla niektórych rodzajów zobowiązań wymienionych w ust. 1, pod warunkiem prowadzenia przez Dom Maklerski dokumentacji pozwalającej na określenie liczby instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie dla poszczególnych rodzajów zobowiązań.
3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy procedury właściwej izby rachunkowej wymagają łącznego rejestrowania instrumentów finansowych, o których mowa w ust.1.

Rozdział 4

Zasady prowadzenia rachunku pieniężnego

§ 20

1. Rachunek pieniężny służy do przechowywania środków pieniężnych Klienta oraz do rozliczania usług maklerskich świadczonych przez Dom Maklerski na rzecz Klienta.
2. Dom Maklerski prowadzi rachunek pieniężny w walucie polskiej. W przypadku wymiany walutowej dokonywanej przez Dom Maklerski za pośrednictwem banku, obowiązuje kurs wymiany walutowej określony przez ten bank.
3. Środki pieniężne Klientów są deponowane na rachunkach prowadzonych dla Domu Maklerskiego odrębnie od środków pieniężnych Domu Maklerskiego.
4. Zapisów na rachunkach pieniężnych dokonuje się na podstawie prawidłowych i rzetelnych dowodów wystawianych zgodnie z zasadami określonymi przez właściwą izbę rachunkową lub zgodnie z odrębnymi przepisami.
5. Dom Maklerski może wykonywać dyspozycje Klienta dotyczące jego środków pieniężnych obejmujące:
  - 1) realizację zobowiązań wynikających z nabywania lub zbywania instrumentów finansowych;
  - 2) przekazywanie na rachunek pieniężny kwot pożytków z instrumentów finansowych, w szczególności odsetek, dywidend, a także innych świadczeń pieniężnych;
  - 3) pokrywanie opłat, prowizji i innych zobowiązań Klienta wynikających z umów zawartych między Domem Maklerskim a Klientem;
  - 4) dokonywanie przelewów dotyczących ustanawiania depozytów zabezpieczających;
  - 5) spłatę pożyczek i kredytów zaciągniętych przez Klienta na nabycie instrumentów finansowych na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu;
  - 6) wpłatę lub wypłatę środków pieniężnych przez Klienta w formie gotówkowej i bezgotówkowej;
  - 7) przelew środków pieniężnych na rachunek bankowy Klienta lub na inny rachunek pieniężny Klienta;
  - 8) inne czynności dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa.
6. Dom Maklerski, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Klienta, może składać dyspozycje dotyczące środków pieniężnych Klienta zdeponowanych na rachunku pieniężnym Klienta w innej firmie inwestycyjnej w celu realizacji zobowiązań Klienta wobec Domu Maklerskiego z tytułu usług świadczonych na rzecz Klienta.

§ 21

1. Wpłaty i wypłaty z rachunku pieniężnego mogą być dokonywane w gotówce bądź bezgotówkowo w formie przelewu, czeku lub przekazu.
2. Klient może złożyć dyspozycję przelewu środków pieniężnych w formie pisemnej, a także za pomocą telefonu, telefaksu, lub elektronicznych nośników informacji, w szczególności Internetu, po zawarciu Umowy z Domem Maklerskim, w której Klient określa sposób realizacji dyspozycji przelewu na wskazane przez niego rachunki.
3. Dom Maklerski odmawia wypłaty w przypadkach:
  - 1) zakazu dokonywania wypłat z rachunku pieniężnego wydanego przez uprawnione organy;
  - 2) pominięcia niezbędnych danych przez składającego dyspozycję wypłaty;
  - 3) braku wolnych środków pieniężnych na rachunku pieniężnym;
  - 4) blokady na rachunku pieniężnym;
  - 5) innych uzasadnionych przypadkach.

§ 22

1. W kasie Domu Maklerskiego w POK realizowane są wpłaty i wypłaty środków pieniężnych z rachunku pieniężnego Klienta do wysokości określonej przez Zarząd Domu Maklerskiego w formie uchwały.
2. Dom Maklerski w uzasadnionych przypadkach dopuszcza możliwość wpłaty lub wypłaty gotówkowej środków pieniężnych w kasie Domu Maklerskiego w wysokości przewyższającej kwotę określoną przez Dom Maklerski. Dokonanie wypłaty lub wpłaty przekraczającej określoną kwotę wymaga pisemnej zgody Dyrektora POK.
3. Wysokość maksymalnej kwoty wpłat i wypłat w kasie Domu Maklerskiego podana jest do wiadomości Klientów poprzez umieszczenie informacji w POK.
4. Wpłaty i wypłaty środków pieniężnych w wysokościach przewyższających kwotę określoną przez Dom Maklerski dokonuje się na podstawie czeku lub w formie przelewu, z zastrzeżeniem ust 5.
5. Szczegółowe zasady dokonywania obrotu kasowego oraz wypłat na podstawie czeków w poszczególnych POK określają uchwały Zarządu Domu Maklerskiego podane do wiadomości Klientów poprzez ich wywieszenie w POK lub na stronie internetowej Domu Maklerskiego. Zarząd Domu Maklerskiego w formie uchwały określa minimalną wysokość wypłat środków pieniężnych na podstawie czeków wymagających uprzedniego zgłoszenia przez Klienta.

§ 23

1. Zwiększenie wysokości salda rachunku pieniężnego Klienta następuje w szczególności w wyniku:
  - 1) wpływu środków pieniężnych pochodzących od emitentów i przybierających formę dywidendy, odsetek lub jakichkolwiek innych wpłat należnych od instrumentów finansowych zdeponowanych na prowadzonym dla danego Klienta rachunku papierów wartościowych;
  - 2) wpływu środków pieniężnych otrzymanych w związku ze sprzedażą instrumentów finansowych. Sprzedaż instrumentów finansowych znajdujących się na rachunku papierów wartościowych zwiększa stan rachunku pieniężnego o sumę uzyskaną ze sprzedaży, pomniejszoną o prowizję, określoną zgodnie z Taryfą opłat i prowizji;
  - 3) wpłaty dokonanej na rachunek pieniężny Klienta.

2. Na życzenie Klienta Dom Maklerski doręcza Klientowi, w sposób przewidziany dla kontaktów z Klientem, potwierdzenie wpływu środków pieniężnych z tytułu dywidendy i odsetek od obligacji.

§ 24

1. Rachunek pieniężny nie jest oprocentowany, z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej.
2. Dom Maklerski może zdecydować o oprocentowaniu środków zgromadzonych na rachunku pieniężnym prowadzonym dla danego Klienta. Środki pieniężne zgromadzone na rachunku oprocentowane są według stopy procentowej, której wysokość określana jest uchwałą Zarządu Domu Maklerskiego. Odsetki są naliczane i dopisywane do rachunku za okresy miesięczne, do piątego dnia każdego następnego miesiąca kalendarzowego.

§ 25

Zmniejszenie wysokości salda rachunku pieniężnego Klienta następuje w szczególności w wyniku:

- 1) dokonania transakcji zakupu instrumentów finansowych i pobrania prowizji zgodnie z Taryfą opłat i prowizji;
- 2) pobrania przez Dom Maklerski opłat w wysokości ustalonej w Taryfie opłat i prowizji;
- 3) pobrania należnych podatków, jeżeli tak stanowią odrębne przepisy;
- 4) dokonania wypłat przez Klienta lub upoważnioną przez niego osobę.

§ 26

Zwiększenie lub zmniejszenie salda rachunku pieniężnego Klienta w wyniku zawartych transakcji następuje w dniu rozliczenia transakcji w KDPW.

§ 27

1. Na rachunku pieniężnym odrębnie są rejestrowane środki pieniężne:
  - 1) służące jako zabezpieczenie wykonania zobowiązań:
    - a) wynikających z pożyczek instrumentów finansowych, udzielonych na podstawie odrębnych przepisów;
    - b) wynikających z kredytów lub pożyczek na nabycie instrumentów finansowych, udzielonych na podstawie odrębnych przepisów;
    - c) wynikających z derywatów;
    - d) wynikających z praw majątkowych;
    - e) innych, określonych w przepisach Rozporządzenia.
  - 2) będące przedmiotem:
    - a) blokady;
    - b) zastawu;
    - c) zabezpieczenia finansowego.
2. Środki pieniężne określone w ust. 1, mogą być rejestrowane łącznie dla wszystkich lub dla niektórych rodzajów zobowiązań wymienionych w ust. 1, pod warunkiem prowadzenia przez Dom Maklerski dokumentacji pozwalającej na określenie wysokości środków pieniężnych stanowiących zabezpieczenie dla poszczególnych rodzajów zobowiązań.
3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy procedury właściwej izby roz-

rachunkowej wymagają łącznego rejestrowania środków pieniężnych służących jako zabezpieczenie wykonania zobowiązań określonych w ust. 1.

Rozdział 5

Zlecenia kupna i sprzedaży instrumentów finansowych

§ 28

Na podstawie zleceń Klienta Dom Maklerski zobowiązuje się do zakupu lub sprzedaży instrumentów finansowych we własnym imieniu, na rachunek Klienta, na zasadach określonych w Regulaminie oraz zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

§ 29

Sprzedaż i kupno instrumentów finansowych odbywa się na podstawie i w granicach zlecenia złożonego przez Klienta oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

§ 30

Zlecenia, anulacje i modyfikacje zleceń oraz dyspozycje dotyczące zleceń mogą być składane przez Klienta w następujący sposób:

- 1) osobiście w POK;
- 2) telefonicznie z zastrzeżeniem § 31 Regulaminu;
- 3) za pomocą telefaksu z zastrzeżeniem § 31 Regulaminu;
- 4) za pomocą elektronicznych nośników informacji, w szczególności Internetu z zastrzeżeniem § 31 Regulaminu.

§ 31

Dom Maklerski dopuszcza możliwość przyjmowania do wykonania zleceń przekazywanych w sposób, o którym mowa w § 30 pkt 2) – 4) Regulaminu, jeżeli przewiduje to Umowa.

§ 32

1. Przy składaniu, modyfikacji lub anulacji zleceń w sposób, o którym mowa w § 30 pkt 2) – 3) Regulaminu, Klient zobowiązany jest dokonywać identyfikacji poprzez podanie hasła uzgodnionego w Umowie.
2. Składając, modyfikując lub anulując zlecenia za pomocą telefaksu, Klient zobowiązany jest wypełnić przedłożony przez Dom Maklerski formularz i podpisać go.
3. Dom Maklerski i Klient zobowiązują się zachować w tajemnicy hasło, o którym mowa w ust. 1.
4. W uzasadnionych przypadkach składania przez Klienta zleceń za pomocą telefonu, gdy tożsamość Klienta, bądź osoby go reprezentującej, nie wzbudza wątpliwości, Dom Maklerski może odstąpić od żądania podania hasła, o którym mowa w ust. 1.
5. Dom Maklerski może określić inne, niż wskazane w ust. 1, lub dodatkowe sposoby identyfikacji tożsamości Klienta. Określenie takie może nastąpić w szczególności w Umowie.
6. Dom Maklerski zastrzega sobie prawo odmowy przyjęcia zlecenia do wykonania w razie powzięcia wątpliwości, co do tożsamości osoby składającej zlecenie, bądź, co do uprawnienia do działania w imieniu danego Klienta.

7. Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za szkody poniesione przez Klienta wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zlecenia Klienta, jeżeli zlecenie nie zostało skutecznie przekazane Domowi Maklerskiemu.
8. Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za szkody poniesione przez Klienta w związku z udostępnieniem hasła przez Klienta osobom trzecim.
9. W przypadku utraty przez Klienta hasła, Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z realizacją zleceń złożonych przed powiadomieniem Domu Maklerskiego przez Klienta o fakcie utraty.
10. Tryb i warunki składania, modyfikacji lub anulowania zleceń składanych w sposób, o którym mowa w § 30 pkt 4) Regulaminu oraz sposób identyfikacji osoby składającej określa Umowa.

§ 33

1. Zlecenia złożone w sposób, o którym mowa w § 30 pkt 2) i 4) Regulaminu są utrwalane na magnetycznych lub optycznych nośnikach informacji i przechowywane w Domu Maklerskim przez okres 5 lat licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym złożono zlecenie.
2. Zlecenia złożone w sposób, o którym mowa w § 30 pkt 3) Regulaminu są kopiowane i przechowywane w Domu Maklerskim przez okres 5 lat licząc od pierwszego dnia roku następującego po roku, w którym złożono zlecenie.

§ 34

1. W przypadku wątpliwości, co do treści zlecenia złożonego w sposób, o którym mowa w § 30 pkt 2) Regulaminu, rozstrzygająca jest treść znajdująca się na magnetycznych lub optycznych nośnikach informacji.
2. W przypadku wątpliwości, co do treści zlecenia złożonego w sposób, o którym mowa w § 30 pkt 3) Regulaminu, rozstrzygająca jest treść znajdująca się na kopii zlecenia Klienta przyjętej przez Dom Maklerski.

§ 35

Zlecenie Klienta powinno w szczególności zawierać:

- 1) imię i nazwisko (firmę lub nazwę) oraz numer rachunku Klienta, lub identyfikator;
- 2) imię i nazwisko składającego zlecenie;
- 3) datę i czas wystawienia;
- 4) rodzaj, kod i liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia;
- 5) przedmiot zlecenia;
- 6) określenie ceny;
- 7) oznaczenie terminu ważności zlecenia;
- 8) rynek, na którym zlecenie ma być realizowane, chyba że dany instrument finansowy notowany jest tylko na jednym rynku;
- 9) wskazanie daty rozliczenia w KDPW, jeśli transakcja nie spełnia warunków określonych w art. 7 ust. 5 Ustawy;
- 10) podpis Klienta lub jego pełnomocnika.

§ 36

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej, Dom Maklerski potwierdza Klientowi przyjęcie zlecenia poprzez złożenie podpisu na formularzu zlecenia. Potwierdzenie przyjęcia zlecenia może nastąpić również w innej formie, o ile umożliwiają to przepisy prawa.
2. Dom Maklerski nie ma obowiązku potwierdzania Klientowi przyjęcia zleceń, o którym mowa w ust. 1 powyżej, w przypadku, gdy zlecenia są składane w sposób przewidziany w § 30 pkt 2) - 4) Regulaminu.
3. Dom Maklerski wystawia zlecenie brokerskie na podstawie zlecenia Klienta.
4. Zlecenie może zawierać dodatkowe warunki jego realizacji, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa i regulaminami przeprowadzania transakcji na rynku, na który jest przekazywane. W szczególności dotyczy to zlecenia umożliwiającego wystawienie na jego podstawie więcej niż jednego zlecenia brokerskiego (zlecenie DDM).
5. Zlecenia Klientów powinny zawierać odpowiednie oznaczenia pozwalające na odróżnienie ich od innych zleceń, jeżeli:
  - 1) ich przedmiotem jest kupno instrumentów finansowych za środki pieniężne pożyczone od Domu Maklerskiego;
  - 2) zawierają klauzulę umożliwiającą wystawianie na ich podstawie więcej niż jednego zlecenia brokerskiego lub innego zlecenia lub oferty przekazywanych na odpowiedni rynek.
6. Na wniosek Klienta, zlecenia złożone na podstawie porad inwestycyjnych Domu Maklerskiego udzielonych na warunkach określonych w rozdziale trzynastym Regulaminu, powinny zawierać odpowiednie oznaczenia pozwalające na odróżnienie ich od innych zleceń.

§ 37

Dom Maklerski sprawdza pokrycie zleceń przed wystawieniem zlecenia brokerskiego. Podczas sesji sprawdzenie pokrycia zlecenia następuje w chwili składania zlecenia, z zastrzeżeniem § 41 Regulaminu.

§ 38

Dom Maklerski zastrzega sobie prawo odrzucenia zlecenia, które zostało nieprawidłowo wystawione przez Klienta lub nie spełnia innych wymagań określonych Regulaminem.

Rozdział 6 **Zlecenia do dyspozycji maklera (DDM)**

§ 39

1. Klient może złożyć zlecenie DDM w sytuacji, gdy taką możliwość przewiduje Umowa oraz pod warunkiem uprzedniego złożenia pisemnego oświadczenia o wyrażeniu zgody na ponoszenie przez niego zwiększonego ryzyka związanego ze sposobem realizacji zlecenia DDM.
2. Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za straty poniesione przez Klienta w wyniku realizacji zlecenia DDM ani za - nieosiągnięte w wyniku realizacji zlecenia DDM - korzyści, o ile przy realizacji zlecenia DDM zachowano należyłą staranność.
3. Zlecenie DDM może być podzielone na dowolną liczbę zleceń cząstkowych, o ile ze zlecenia złożonego przez Klienta nie wynika nic innego. Klient może anulować złożone

- zlecenie DDM przed zakończeniem jego realizacji. Anulowanie nie dotyczy zleceń częściowych zrealizowanych do momentu anulacji danego zlecenia DDM.
4. Przy składaniu zlecenia DDM, Klient może wskazać, zamiast liczby instrumentów finansowych, maksymalną łączną wartość transakcji będących wynikiem wykonania danego zlecenia DDM.
  5. Dom Maklerski może przyjąć do realizacji zlecenie DDM w/z sprzedaży instrumentów finansowych niezapisanych w chwili wystawienia w/w zlecenia w rejestrze operacyjnym prowadzonym dla Klienta składającego zlecenie DDM.
  6. Zlecenie DDM jest realizowane przez maklera z imiennej listy maklerów papierów wartościowych, upoważnionych przez Zarząd Domu Maklerskiego do obsługi tego typu zleceń. W/w lista maklerów jest podana do wiadomości Klientów poprzez umieszczenie jej w POK.
  7. W zleceniu DDM Klient może wskazać maklera realizującego zlecenie. Makler może odmówić przyjęcia zlecenia DDM w każdym przypadku, w szczególności, jeżeli realizuje zlecenie przeciwstawne, a w jego ocenie przyjęcie danego zlecenia DDM mogłoby doprowadzić do powstania konfliktu interesów uczestników obrotu. Wskazany przez Klienta makler może powierzyć realizację zlecenia DDM lub częściowo zrealizowane zlecenie DDM innemu maklerowi bez względu na ilość transakcji zawartych na podstawie zlecenia DDM. Powierzenie realizacji, złożonego przez Klienta, zlecenia DDM innemu maklerowi może nastąpić w uzasadnionym przypadku, w którym wskazany makler nie będzie mógł osobiście wykonać danego zlecenia DDM.
  8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, zlecenie może przyjąć i realizować inny makler Domu Maklerskiego, wpisany na listę, o której mowa w ust. 6.
  9. Dom Maklerski nie jest zobowiązany do realizacji zleceń DDM natychmiast po złożeniu zlecenia, o ile ze zlecenia Klienta nie wynika nic innego.

Rozdział 7

Szczególne zasady wykonywania zleceń

§ 40

Z zastrzeżeniem § 44 Regulaminu, Dom Maklerski wystawia zlecenie brokerskie kupna instrumentów finansowych na podstawie zlecenia, pod warunkiem, że Klient posiada w chwili wystawienia przez Dom Maklerski zlecenia brokerskiego pełne pokrycie wartości zlecenia oraz kosztów jego wykonania w wysokości uzgodnionej zgodnie z Umową.

§ 41

1. W sytuacji, gdy w chwili wystawiania zlecenia brokerskiego rejestr sesji nie został otwarty, podstawą do sprawdzenia pokrycia, o którym mowa w § 40 Regulaminu, jest suma niezablokowanych środków pieniężnych Klienta zdeponowanych na jego rachunku pieniężnym.
2. Suma, o której mowa w ust. 1, jest zwiększana o sumę środków pieniężnych stanowiących należności Klienta z tytułu zawartych transakcji, o ile rozliczenie tych transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej nastąpi najpóźniej w tym samym dniu, co rozliczenie transakcji kupna instrumentów finansowych, pod warunkiem, że transakcja sprzedaży instrumentów finansowych spełnia warunki określone w art. 7 ust. 5 Ustawy.

§ 42

W sytuacji, gdy zlecenie brokerskie kupna instrumentów finansowych wystawiane jest po otwarcu przez Dom Maklerski rejestru sesji, podstawą do sprawdzenia pokrycia, o którym mowa w § 40 Regulaminu, jest stan niezablokowanych środków pieniężnych w rejestrze sesji.

§ 43

Przy sprawdzaniu pokrycia wartości zlecenia, którego przedmiotem jest nabycie instrumentów finansowych, wystawianego w przypadku określonym w § 42 środki pieniężne stanowiące należności Klienta z tytułu zawartych transakcji sprzedaży instrumentów finansowych uwzględnia się tylko wtedy, gdy rozrachunek tych transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej powinien nastąpić najpóźniej w tym samym dniu, co rozrachunek danej transakcji kupna instrumentów finansowych, oraz pod warunkiem, że transakcja sprzedaży instrumentów finansowych spełnia warunki określone w art. 7 ust. 5 Ustawy.

§ 44

1. Dom Maklerski może odstąpić od wymogu posiadania przez Klienta pełnego pokrycia wartości zlecenia oraz kosztów jego wykonania oraz od wymogu ustanowienia przez Klienta zabezpieczeń, o których mowa w § 48 Regulaminu, w przypadku, gdy w opinii Domu Maklerskiego pozwala na to ocena stanu finansowego i wiarygodności Klienta dokonana zgodnie z § 50 Regulaminu.
2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1 powyżej, wystawienie zlecenia brokerskiego przez Dom Maklerski jest możliwe pod warunkiem zmiany Umowy poprzez wprowadzenie do niej zapisów w przedmiocie dopuszczalności braku pełnego pokrycia zlecenia kupna instrumentów finansowych.

§ 45

Klient zobowiązany jest do dokonania zapłaty za instrumenty finansowe nabyte w trybie przewidzianym w § 44 Regulaminu najpóźniej w dniu rozrachunku transakcji we właściwej izbie rozrachunkowej w wysokości zobowiązań Klienta wobec Domu Maklerskiego z tytułu zawartych transakcji kupna instrumentów finansowych, pomniejszonych o należności Klienta z tytułu zawartych transakcji sprzedaży instrumentów finansowych, rozliczanych we właściwej izbie rozrachunkowej w tym dniu.

§ 46

1. W przypadku wykonywania zleceń na zasadach określonych w § 44, Dom Maklerski określa w Umowie limit maksymalnej wysokości należności Domu Maklerskiego od Klienta z tytułu transakcji zawartych w wyniku wykonania zleceń przy braku pełnego pokrycia wartości tych zleceń oraz kosztów jego wykonania.
2. Dom Maklerski podejmuje decyzję o zaproponowaniu Klientowi określonego trybu dokonywania zapłaty z tytułu wykonania zleceń nabycia instrumentów finansowych oraz ustala wysokość limitu, o którym mowa w ust. 1, na podstawie ustalonego systemu kryteriów.
3. Zawarcie Umowy, o której mowa w ust. 1 powyżej, nie wyłącza możliwości udzielenia Klientowi pożyczki na zakup instrumentów finansowych zgodnie z odrębnymi przepisami.

§ 47

Wartość zlecenia kupna instrumentów finansowych ustala się jako maksymalną kwotę zobowiązania Klienta wobec Domu Maklerskiego, które może powstać z tytułu pełnej zapłaty za nabywane instrumenty finansowe, przy całkowitym wykonaniu zlecenia.

§ 48

W przypadku wykonywania zleceń na zasadach określonych w § 44, Dom Maklerski może zażądać ustanowienia zabezpieczenia zapłaty należności przez Klienta. Ustanowione zabezpieczenie powinno gwarantować pewną i płynną jego realizację w wysokości zabezpieczającej Dom Maklerski w przypadku niewywiązania się Klienta z przyjętych zobowiązań. Dom Maklerski ma prawo odmowy przyjęcia proponowanych przez Klienta zabezpieczeń.

§ 49

1. Dom Maklerski podejmuje działania mające na celu zapewnienie, że Klient nie będzie wykorzystywał środków pieniężnych stanowiących pokrycie zlecenia kupna w wysokości niezbędnej dla dokonania rozrachunku transakcji zawieranych przez Dom Maklerski w związku z wykonaniem tego zlecenia.
2. Przepisu ust. 1 powyżej, nie stosuje się w przypadku przyjmowania do wykonania zlecenia zawarcia transakcji, o której mowa w art. 7 ust. 5 pkt 2 Ustawy, w zakresie środków pieniężnych należnych Klientowi z tytułu sprzedaży papierów wartościowych, pod warunkiem, że:
  - 1) zostaną one przeznaczone na rozliczenie transakcji kupna tej samej liczby tych samych papierów wartościowych;
  - 2) warunki obrotu obowiązujące na rynku regulowanym lub w alternatywnym systemie obrotu, w którym wykonywane jest zlecenie Klienta, dopuszczają taką możliwość;
  - 3) Klient zawarł uprzednio z Domem Maklerskim Umowę zapewniającą dostawę środków pieniężnych potrzebnych do rozliczenia transakcji kupna.

§ 50

1. Dom Maklerski uzależnia zmianę Umowy na zasadach określonych § 44 ust. 2 Regulaminu, od złożenia przez Klienta, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, oświadczenia o jego sytuacji finansowej, jak również od spełnienia kryteriów, na podstawie, których określane będą indywidualne limity, o których mowa w § 46 ust. 1 Regulaminu.
2. Przepisów ust. 1 powyżej nie stosuje się do Klienta profesjonalnego, o ile Klient profesjonalny nie jest traktowany jak Klient detaliczny.
3. Dom Maklerski może zastrzec możliwość różnicowania wysokości pokrycia, w zależności od płynności papierów wartościowych będących przedmiotem zlecenia kupna złożonego przez Klienta.
4. Dom Maklerski może odmówić wykonania zlecenia Klienta na zasadach określonych w § 44 ust. 1 Regulaminu w przypadku, gdy Klient nie wypełnia obowiązków, o których mowa w ust. 1 powyżej i § 10 Regulaminu.

§ 51

1. W przypadku, gdy Klient nie dokonał zapłaty w wysokości, o której mowa w § 45 Regulaminu, w terminie i na zasadach określonych w Umowie, a nie jest możliwe zaspokojenie roszczeń Domu Maklerskiego na podstawie zabezpieczeń, o których mowa w § 48 Regulaminu, Dom Maklerski może zaspokoić swoje roszczenia z dostępnych aktywów Klienta znajdujących się na rachunkach, w ewidencji i w rejestrze operacyjnym Klienta, prowadzonych przez Dom Maklerski lub przechowywanym przez Dom Maklerski na rzecz tego Klienta.
2. W sytuacji, o której mowa w ust. 1 powyżej, Dom Maklerski zaspokaja swoje roszczenia z dostępnych aktywów Klienta w kolejności i terminach, jakie Dom Maklerski uzna za właściwe.
3. Umowa może uszczegóławiać zasady wykonywania przez Dom Maklerski uprawnień, o których mowa w ust. 2 i 3 powyżej.

§ 52

Instrumenty finansowe nieopłacone przez Klienta zapisywane są na rachunku papierów wartościowych Klienta.

§ 53

1. Dom Maklerski wystawia zlecenie brokerskie sprzedaży na podstawie zlecenia, którego przedmiotem jest zbycie instrumentów finansowych, pod warunkiem, że Klient posiada niezablokowane instrumenty finansowe lub prawa do otrzymania instrumentów finansowych, będące przedmiotem tego zlecenia, zapisane w rejestrze operacyjnym lub rejestrze sesji.
2. Dom Maklerski podejmuje działania mające na celu zapewnienie, że Klient, z chwilą wystawienia zlecenia brokerskiego, nie będzie wykorzystywał instrumentów finansowych stanowiących pokrycie zlecenia w wysokości niezbędnej dla dokonania rozrachunku transakcji zawieranych przez Dom Maklerski w związku z wykonaniem tego zlecenia.
3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do zleceń:
  - 1) których wykonanie polega na zawarciu transakcji, o której mowa w art. 7 ust. 5 pkt 2 Ustawy oraz
  - 2) zbycia papierów wartościowych nabytych w wyniku transakcji, o której mowa w art. 7 ust. 5 pkt 2 Ustawy, w okresie od jej zawarcia do czasu dokonania jej rozrachunku w zakresie zbycia papierów wartościowych, pod warunkiem, że:
    - a) warunki obrotu obowiązujące na danym rynku regulowanym dopuszczają taką możliwość;
    - b) Klient zawarł z Domem Maklerskim stosową umowę zapewniającą dostawę papierów wartościowych potrzebnych do dokonania rozrachunku transakcji, o której mowa w art. 7 ust. 5 pkt 2 Ustawy.
  - 3) których wykonanie polega na zawarciu transakcji, o której mowa w art. 7 ust. 5a Ustawy.

§ 54

1. Mając na uwadze § 53 ust. 2, Dom Maklerski może odstąpić od dokonania blokady instrumentów finansowych, jeżeli w jego ocenie Klient nie będzie podejmował działań uniemożliwiających lub utrudniających terminowe rozliczenie transakcji oraz jego sytuacja finansowa uzasadnia przypuszczenie, że zaspokoi on roszczenie Domu Maklerskiego, gdyby ten poniósł szkodę w następstwie działań Klienta niezgodnych z treścią zobowiązania zaciągniętego przez Dom Maklerski na jego rachunek w obrocie zorganizowanym.
2. Dom Maklerski dokona blokady w każdym przypadku, gdy zażąda tego uczestnik KDPW ponoszący odpowiedzialność za rozliczenie transakcji zgodnie z zasadami określającymi funkcjonowanie funduszu gwarancyjnego.
3. W przypadku, gdy Klient, o którym mowa w ust. 1, podjął działania uniemożliwiające lub utrudniające terminowe rozliczenie transakcji przez Dom Maklerski, wówczas Dom Maklerski ma prawo realizować zlecenia sprzedaży Klienta jedynie pod warunkiem zablokowania instrumentów finansowych lub praw do otrzymania instrumentów finansowych będących przedmiotem tego zlecenia.

§ 55

W razie stwierdzenia braku pokrycia wartości zlecenia sprzedaży lub zlecenia kupna Dom Maklerski odstępuje od wykonania zlecenia.

Rozdział 8 Dogrywka

§ 56

1. Klienci mogą uczestniczyć w notowaniach ciągłych lub w dogrywce w wydzielonych pomieszczeniach Domu Maklerskiego zwanych Salami Dogrywek. Dom Maklerski może przyjmować w trakcie notowań ciągłych i dogrywki ustne zlecenia Klientów zgromadzonych w Sali Dogrywek. Zlecenia przyjmowane są w kolejności zgłoszeń.
2. Klient składający ustnie zlecenie do realizacji jest zobowiązany do niezwłocznego pisemnego potwierdzenia zlecenia.
3. Dom Maklerski ma prawo ustalać dodatkowe warunki uczestnictwa w notowaniach ciągłych i dogrywce, w szczególności ustalać minimalny próg obrotów.
4. Dom Maklerski zastrzega sobie prawo ograniczenia liczby uczestników w Salach Dogrywek, jeżeli zbyt duża liczba uczestników utrudniałaby sprawne i bezpieczne przeprowadzenie dogrywki.
5. Notowania ciągłe oraz dogrywki odbywają się w godzinach określonych przez GPW.

§ 57

1. Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za niezrealizowanie zlecenia przyjętego od Klienta, o ile do niewykonania zlecenia doszło z przyczyn leżących po stronie osób trzecich, za których działalność Dom Maklerski nie odpowiada.
2. Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte niewykonanie zlecenia, o ile doszło do tego z przyczyn technicznych, za które Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności.

Rozdział 9 **Pełnomocnictwo**

§ 58

1. Klient może ustanowić pełnomocnika lub pełnomocników do dokonywania wszelkich czynności związanych z zawarciem lub wykonywaniem Umowy, w szczególności do dysponowania rachunkiem papierów wartościowych i rachunkiem pieniężnym.
2. Zapisy Regulaminu dotyczące Klienta, stosuje się odpowiednio do ustanowionego przez niego pełnomocnika (pełnomocników) w zakresie udzielonego pełnomocnictwa.

§ 59

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 poniżej oraz § 68 ust. 2 Regulaminu, pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie z podpisem notarialnie poświadczonym.
2. Pełnomocnictwo udzielane w obecności pracownika Domu Maklerskiego, agenta lub innej osoby wskazanej przez Dom Maklerski, wymaga formy pisemnej. Jest ono sporządzane na formularzu Domu Maklerskiego.
3. W przypadku, gdy pełnomocnictwo jest wystawiane w państwie, w którym nie funkcjonują osoby o uprawnieniach analogicznych do uprawnień notariusza określonych w prawie polskim, pełnomocnictwo może zostać poświadczone przez posiadającego uprawnienia do takiego poświadczenia urzędnika państwowego z zachowaniem formy pisemnej, opatrzonego *apostille* i przetłumaczonego na język polski przez tłumacza przysięgłego.

§ 60

1. Klient może udzielić następujących rodzajów pełnomocnictw:
  - 1) pełnomocnictwa ogólnego - w ramach którego pełnomocnik ma prawo do działania w takim samym zakresie, jak Klient w ramach zawartej Umowy, z wyłączeniem uprawnienia do podejmowania czynności zmierzających do zmiany Umowy oraz uprawnienia do jej wypowiedzenia, a także uprawnienia do zawierania nowych umów z Domem Maklerskim w imieniu Klienta.
  - 2) pełnomocnictwa szczególnego - w ramach którego pełnomocnik ma prawo wykonywania wyłącznie czynności wskazanych w treści pełnomocnictwa,
2. Udzielenie pełnomocnictwa szczególnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 może nastąpić wyłącznie po uprzednim uzgodnieniu z pracownikiem Domu Maklerskiego zakresu umocowania pełnomocnika.

§ 61

Pełnomocnikowi nie przysługuje prawo udzielania dalszych pełnomocnictw, chyba, że w pełnomocnictwie zastrzeżono inaczej.

§ 62

1. Pełnomocnictwo może być w każdej chwili zmienione lub odwołane w formie przewidzianej dla jego udzielenia.
2. Udzielenie, odwołanie i zmiana zakresu pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem wspólnym małżonków następuje na podstawie zgodnych oświadczeń woli obojga małżonków.

§ 63

Pełnomocnictwo wygasa:

- 1) na skutek ustania wspólności majątkowej małżonków udzielających pełnomocnictwa, z wyjątkiem okoliczności, gdy pełnomocnictwo udzielone jest współmałżonkowi do rachunku wspólnego, a ustanie małżeństwa następuje z powodu śmierci współmałżonka;
- 2) na skutek upływu czasu, na który zostało udzielone;
- 3) na skutek śmierci pełnomocnika lub Klienta, chyba że w treści pełnomocnictwa zastrzeżono inaczej z przyczyn uzasadnionych treścią stosunku prawnego będącego podstawą pełnomocnictwa, z zastrzeżeniem § 8;
- 4) na skutek utraty bytu prawnego przez Klienta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej;
- 5) w innych przypadkach określonych w przepisach prawa.

Rozdział 10 **Zabezpieczanie wierzytelności**

Oddział 1 Postanowienia ogólne

§ 64

1. Dom Maklerski podejmuje czynności związane z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności na instrumentach finansowych, po uprzednim przyjęciu od Klienta pisemnego oświadczenia, że spełnione są łącznie następujące warunki:
  - 1) istnieje nieprzedawniona wierzytelność pieniężna lub niepieniężna, wynikająca z określonego stosunku prawnego;
  - 2) forma zabezpieczenia wierzytelności oraz sposób zaspokojenia wierzyciela z przedmiotu zabezpieczenia odpowiadają wymaganiom przewidzianym w przepisach prawa;
  - 3) przedmiotem zabezpieczenia wierzytelności są instrumenty finansowe zapisane na rachunku papierów wartościowych Klienta.
2. Stwierdzenie istnienia okoliczności wymienionych w ust. 1 następuje także na podstawie stanu rachunku Klienta oraz przedstawionej umowy o ustanowieniu zabezpieczenia i dokumentu, z którego wynika zabezpieczona wierzytelność. W Domu Maklerskim pozostaje kopia umowy o ustanowieniu zabezpieczenia, uwierzytelniona przez upoważnionego pracownika Domu Maklerskiego.

§ 65

1. Dom Maklerski może odmówić podjęcia określonej czynności związanej z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności w przypadku powzięcia uzasadnionych wątpliwości wskazujących, że umowy, o których mowa w § 64 ust. 2, mają na celu obejście przepisów prawa.
2. Dom Maklerski odmawia podjęcia czynności związanej z ustanowieniem zabezpieczenia wierzytelności, gdy z przedstawionej umowy o ustanowieniu zabezpieczenia lub z dokumentu, z którego wynika zabezpieczona wierzytelność, wynika w sposób oczywisty, że są one sprzeczne z przepisami prawa.
3. Odmowa, o której mowa w ust. 1 i 2 powyżej, powinna nastąpić na piśmie albo za pomocą elektronicznych nośników informacji i zawierać uzasadnienie. Dom Maklerski umożliwi Klientowi złożenie wyjaśnień przed dostarczeniem mu odmowy.

§ 66

1. Postanowienia niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio, w przypadku, gdy zabezpieczenie wierzytelności zostało ustanowione na instrumentach finansowych nabytych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej.
2. Postanowienia niniejszego rozdziału, w szczególności oddziału 1 i oddziału 2, stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy zabezpieczenie wierzytelności ustanawiane jest na rachunku Klienta w postaci blokady rachunku. Klient, na którego rachunku została ustanowiona blokada jest uprawniony do swobodnego dysponowania rachunkiem w zakresie zbywania instrumentów finansowych zapisanych na rachunku i nabywania instrumentów finansowych w zamian za środki pieniężne zapisane na rachunku. Klient, na którego rachunku została ustanowiona blokada nie jest uprawniony do składania dyspozycji transferu instrumentów finansowych bądź wypłaty środków pieniężnych, które powodowałyby spadek wartości aktywów zapisanych na rachunku poniżej kwoty blokady.

Oddział 2

Blokada instrumentów finansowych na rachunku papierów wartościowych

§ 67

W przypadku, gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu na prowadzonym dla Klienta (dłużnika) rachunku blokady określonej liczby instrumentów finansowych, połączonej z ustanowieniem nieodwołalnego pełnomocnictwa dla osoby uprawnionej z tytułu blokady (wierzyciela) do sprzedaży zablokowanych instrumentów finansowych i zaspokojenia się z uzyskanych w ten sposób środków pieniężnych, Dom Maklerski, po otrzymaniu umowy o ustanowieniu blokady, i złożeniu przez Klienta dyspozycji blokady dokonuje blokady instrumentów finansowych na rachunku Klienta.

§ 68

1. Pełnomocnictwo, o którym mowa w § 67 Regulaminu, powinno być udzielone w formie określonej w § 59 Regulaminu.
2. Dom Maklerski dopuszcza udzielenie pełnomocnictwa, o którym mowa w § 67 Regulaminu, w innej formie, niż określona w § 59 Regulaminu pod warunkiem, że Dom Maklerski zawarł z osobą uprawnioną z tytułu blokady umowę precyzującą m.in. warunki udzielania pełnomocnictw.

§ 69

Dom Maklerski jest obowiązany do utrzymywania blokady instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy o ustanowieniu blokady.

§ 70

1. W okresie utrzymywania blokady, Dom Maklerski nie może wykonywać poleceń Klienta dotyczących:
  - 1) zniesienia blokady;
  - 2) zbycia zablokowanych instrumentów finansowych;
  - 3) przeniesienia zablokowanych instrumentów finansowych.
2. Postanowień ust. 1 pkt 3) powyżej nie stosuje się w przypadku przeniesienia instrumentów finansowych będących przedmiotem blokady na inny rachunek papierów wartościowych z zachowaniem blokady, o ile przeniesienie jest wynikiem realizacji postanowień umowy ustanawiającej blokadę, jak również w przypadku, o którym mowa w art. 89 ust. 4 Ustawy.
3. Wykonanie przez Dom Maklerski innych niż wymienione w ust. 1 dyspozycji Klienta dotyczących zablokowanych instrumentów finansowych, może nastąpić wyłącznie w zakresie określonym w umowie o ustanowieniu blokady.

§ 71

Dom Maklerski prowadzący dla Klienta rachunek papierów wartościowych, na którym zapisane są zablokowane instrumenty finansowe, w braku odmiennych postanowień umowy o ustanowieniu blokady, przekazuje do dyspozycji Klienta, w sposób przez niego wskazany, korzyści z tych instrumentów, w szczególności dywidendy lub odsetki oraz inne świadczenia pieniężne spełniane na rzecz Klienta przez dłużnika z instrumentów finansowych.

§ 72

1. Dom Maklerski znosi blokadę w przypadku:
  - 1) blokady bezterminowej, ustanowionej do odwołania lub do czasu wykonania zobowiązania zabezpieczonego blokadą - niezwłocznie po złożeniu przez wierzyciela lub Klienta - za zgodą wierzyciela (wyrażoną na piśmie lub za pomocą elektronicznych nośników informacji), dyspozycji zniesienia blokady (w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji);
  - 2) blokady terminowej nieodwołalnej - w dniu następującym po upływie okresu utrzymywania blokady ustalonego w umowie;
  - 3) określonym w § 73 ust. 1 Regulaminu - niezwłocznie po złożeniu zlecenia sprzedaży instrumentów finansowych.
2. Zniesienie blokady może nastąpić także w stosunku do części zablokowanych instrumentów finansowych.

§ 73

1. W dacie wymagalności wierzytelności zabezpieczonej blokadą lub w najbliższym możliwym dniu, w którym wykonanie zlecenia jest możliwe, Dom Maklerski przyjmuje do wykonania zlecenie sprzedaży instrumentów finansowych, złożone przez wierzyciela na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez Klienta w zawartej umowie o ustanowieniu blokady.

2. Dom Maklerski niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela, w sposób wskazany przez niego w zleceniu, o którym mowa w ust. 1 powyżej, środki pieniężne pochodzące z realizacji tego zlecenia, w wysokości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń wierzyciela wynikających z umowy.
3. Po upływie ustalonego w umowie okresu utrzymywania blokady, Dom Maklerski nie może przyjąć do wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 1.

Oddział 3 Zastaw na instrumentach finansowych

§ 74

1. W przypadku, gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu zastawu na określonej liczbie instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych Klienta (zastawcy), Dom Maklerski po otrzymaniu umowy zastawu i złożeniu przez Klienta, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dyspozycji blokady zastawionych instrumentów, dokonuje na rachunku zastawcy blokady tych instrumentów.
2. W przypadku, gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu zastawu rejestrowego na podstawie ustawy o zastawie rejestrowym, Dom Maklerski dokonuje blokady instrumentów finansowych po otrzymaniu dokumentów, o których mowa w ust. 1 powyżej oraz odpisu z rejestru zastawów, stanowiącego dowód wpisu zastawu do rejestru.
3. Po ustanowieniu blokady zastawionych instrumentów finansowych Dom Maklerski na żądanie Klienta (zastawcy) wystawia mu imienne świadectwo depozytowe, opiewające na te instrumenty. W treści świadectwa zamieszcza się wzmiankę o ustanowieniu blokady instrumentów finansowych w związku z obciążeniem ich zastawem, czasie trwania blokady oraz o wysokości wierzytelności zabezpieczonej zastawem.
4. Dom Maklerski w okresie utrzymywania na rachunku papierów wartościowych blokady nie może dokonywać ponownej blokady tych samych instrumentów finansowych.

§ 75

Dom Maklerski jest obowiązany do utrzymywania blokady zastawionych instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy zastawu.

§ 76

1. Dom Maklerski prowadzący rachunek papierów wartościowych, na którym zapisane są instrumenty finansowe obciążone zastawem, w braku odmiennych postanowień umowy zastawu, przekazuje do dyspozycji zastawnika, w sposób przez niego wskazany, pożytki z tych instrumentów, w szczególności dywidendy lub odsetki. W zakresie obowiązku zastawnika określonego w art. 319 Kodeksu cywilnego, Dom Maklerski może, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez zastawnika, dokonać rozliczenia wobec zastawcy z pobranych pożytków.
2. W przypadku, gdy dłużnik z instrumentów finansowych obciążonych zastawem przekazuje Domowi Maklerskiemu świadczenie główne, do którego jest zobowiązany z tych instrumentów, Dom Maklerski dokonuje blokady na rachunku pieniężnym zastawcy otrzymanych z tego tytułu środków pieniężnych. Środki pieniężne podlegają blokadzie do czasu wykonania uprawnień przysługujących zastawcy lub zastawnikowi.

3. Środki pieniężne pochodzące ze spełnienia świadczenia przez dłużnika z zastawionych instrumentów finansowych mogą być wypłacone wyłącznie do rąk zastawcy i zastawnika łącznie, albo na żądanie jednego z nich powinny zostać złożone do depozytu sądowego.

§ 77

Dom Maklerski znosi blokadę zastawionych instrumentów finansowych niezwłocznie po otrzymaniu dokumentów potwierdzających wygaśnięcie zastawu.

§ 78

1. W przypadku, gdy zaspokojenie zastawnika polega na przejęciu instrumentów finansowych na własność w trybie i na warunkach określonych w przepisach ustawy o zastawie rejestrowym, Dom Maklerski, na żądanie zastawnika złożone w dacie wymagalności wierzytelności, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, przenosi instrumenty finansowe na rzecz zastawnika, w liczbie uwzględniającej wartość przejętych instrumentów finansowych, ustalonej po kursie notowań z końca dnia przejęcia. Jeżeli w tym dniu nie notowano tych instrumentów finansowych, wartość tę ustala się po kursie z końca dnia ostatniego ich notowania (art. 23 ust. 1 ustawy o zastawie rejestrowym).
2. W przypadku, gdy zaspokojenie zastawnika następuje zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym i polega na sprzedaży instrumentów finansowych, zgodnie z art. 911⁸ § 2 i 3 Kodeksu postępowania cywilnego, do zlecenia sprzedaży zastawionych instrumentów finansowych, złożonego przez osoby uprawnione do tego zgodnie z art. 911⁸ § 2, 3 i 5 Kodeksu postępowania cywilnego oraz trybu postępowania Domu Maklerskiego jako podmiotu wykonującego zlecenie sprzedaży stosuje się odpowiednio przepisy Regulaminu.
3. Dom Maklerski niezwłocznie przekazuje do dyspozycji komornika, w sposób wskazany przez niego w wezwaniu, o którym mowa w art. 911⁸ § 1 pkt 2 Kodeksu postępowania cywilnego, środki pieniężne pochodzące z wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 2 powyżej.
4. W przypadku, gdy zaspokojenie zastawnika następuje zgodnie z przepisami o postępowaniu egzekucyjnym i polega na sprzedaży instrumentów finansowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych lub na innym rachunku, Dom Maklerski realizuje pisemne żądania komornika, w tym zlecenia lub dyspozycje, dotyczące tych instrumentów od momentu skutecznego ich zajęcia.

§ 79

Po wygaśnięciu zastawu, Dom Maklerski nie może podejmować czynności, o których mowa w § 78 Regulaminu.

§ 80

Przepisy § 78 ust. 2 - 4 Regulaminu stosuje się odpowiednio do postępowania Domu Maklerskiego w przypadku zaspokojenia wierzyciela z instrumentów finansowych dłużnika, w ramach prowadzonej egzekucji, która nie wynika z ustanowionego zastawu.

§ 81

1. W zakresie nieuregulowanym w przepisach niniejszego oddziału do ustanowienia, utrzymywania i zniesienia blokady instrumentów finansowych, w związku z ustanowieniem zastawu, stosuje się odpowiednio przepisy oddziału 2.
2. W przypadku, gdy zabezpieczenie wierzytelności polega na ustanowieniu zastawu na instrumentach finansowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, Dom Maklerski wydaje instrumenty finansowe zastawnikowi lub osobie trzeciej na podstawie umowy zastawu spełniającej wymogi, o których mowa w art. 329 § 1 Kodeksu cywilnego.

Oddział 4 Zabezpieczenia finansowe

§ 82

1. Po otrzymaniu umowy o ustanowieniu blokady finansowej Dom Maklerski dokonuje na rachunku lub w ewidencji prowadzonej na rzecz dłużnika blokady instrumentów finansowych, wskazanych w umowie.
2. W przypadku, gdy dłużnik wykonuje przysługujące mu, zgodnie z umową o ustanowieniu blokady finansowej, prawo zastępowania składników zabezpieczenia, Dom Maklerski, w zakresie zgodnym z umową o ustanowieniu blokady finansowej, wykonuje złożoną przez niego, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dyspozycję blokady instrumentów finansowych, wskazanych w tej dyspozycji oraz znosi blokadę instrumentów finansowych stanowiących pierwotny przedmiot zabezpieczenia.

§ 83

1. Dom Maklerski jest obowiązany do utrzymywania blokady instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy o ustanowieniu blokady, z zastrzeżeniem § 82 ust. 2 Regulaminu.
2. Do blokady, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepis § 70 Regulaminu.

§ 84

Dom Maklerski prowadzący dla dłużnika rachunek, na którym są zapisane zablokowane instrumenty finansowe, w braku odmiennych postanowień umowy o ustanowieniu blokady finansowej przekazuje do dyspozycji dłużnika, w sposób przez niego wskazany, pożytki z tych instrumentów, w szczególności dywidendy, odsetki lub inne świadczenia pieniężne spełniane na jego rzecz z instrumentów finansowych.

§ 85

Dom Maklerski znosi blokadę, o której mowa w § 82 ust. 1 lub 2, w przypadku:

- 1) gdy umowa o ustanowieniu blokady finansowej przewiduje termin ustanowienia tego zabezpieczenia - z chwilą upływu tego terminu;
- 2) zajścia okoliczności określonych w umowie o ustanowieniu blokady finansowej - niezwłocznie po ich stwierdzeniu.

§ 86

1. Jeżeli zaspokojenie wierzytelności zabezpieczonych blokadą finansową następuje przez sprzedaż instrumentów finansowych, w dniu wystąpienia podstawy realizacji tego zabezpieczenia lub w najbliższym możliwym dniu, w którym wykonanie zlecenia jest możliwe, Dom Maklerski przyjmuje do wykonania zlecenie sprzedaży instrumentów finansowych, złożone przez wierzyciela, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez Klienta w umowie o ustanowieniu blokady finansowej. Do wykonania zlecenia sprzedaży stosuje się odpowiednio postanowienia Regulaminu.
2. Dom Maklerski niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela, w sposób wskazany przez niego w zleceniu, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne pochodzące z wykonania tego zlecenia w wysokości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń wierzyciela, wynikających z umowy blokady finansowej. Pozostałe środki finansowe pochodzące z wykonania tego zlecenia Dom Maklerski przekazuje do dyspozycji dłużnika.
3. Po upływie ustalonego w umowie terminu ustanowienia blokady finansowej Dom Maklerski nie może przyjąć do wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 1.
4. W przypadku, gdy przedmiotem blokady finansowej są instrumenty finansowe niedopuszczone do obrotu zorganizowanego, a umowa sprzedaży została zawarta bez pośrednictwa Domu Maklerskiego prowadzącego rachunek, na którym zapisane są zablokowane instrumenty finansowe, lub przechowującej instrumenty finansowe, Dom Maklerski przenosi je na rzecz ich nabywcy, na podstawie przekazanej mu przez wierzyciela kopii umowy sprzedaży tych instrumentów finansowych, po złożeniu przez wierzyciela, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dyspozycji dłużnika przeniesienia tych papierów. Środki uzyskane ze sprzedaży, w wysokości pozwalającej na zaspokojenie roszczeń wierzyciela, wynikających z umowy blokady finansowej, Dom Maklerski niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela w sposób wskazany w złożonej przez niego dyspozycji.

§ 87

1. Jeżeli zaspokojenie wszystkich lub niektórych roszczeń, zabezpieczonych blokadą finansową, następuje przez kompensatę, Dom Maklerski znosi blokadę instrumentów finansowych oraz dokonuje innych czynności związanych z kompensatą, po otrzymaniu dokumentów potwierdzających:
  - 1) wystąpienie podstawy realizacji zabezpieczenia;
  - 2) dokonanie czynności niezbędnych do dokonania kompensaty zgodnie z treścią klauzuli kompensacyjnej w rozumieniu art. 3 pkt. 3 ustawy o niektórych zabezpieczeniach finansowych.
2. Kompensata jest dokonywana przez Dom Maklerski na warunkach określonych w klauzuli kompensacyjnej.

§ 88

1. Po otrzymaniu umowy o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego w formie przeniesienia na wierzyciela instrumentów finansowych, będących przedmiotem zabezpieczenia, Dom Maklerski prowadzący dla dłużnika rachunek lub przechowujący na jego rzecz instrumenty finansowe dokonuje przeniesienia instrumentów finansowych na rzecz wierzyciela, po złożeniu przez dłużnika dyspozycji przeniesienia w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji.

2. Jeżeli umowa, o której mowa w ust. 1 powyżej, przewiduje blokadę przeniesionych instrumentów finansowych na rachunku lub w ewidencji wierzyciela, Dom Maklerski dokonuje blokady instrumentów finansowych, będących przedmiotem zabezpieczenia, na rachunku lub w ewidencji dłużnika i przenosi je na wierzyciela z zachowaniem blokady. Dom Maklerski, który prowadzi dla dłużnika rachunek lub przechowuje na jego rzecz instrumenty finansowe, przekazuje firmie inwestycyjnej, która prowadzi dla wierzyciela rachunek lub przechowuje na jego rzecz instrumenty finansowe, kopię umowy o ustanowieniu zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1.
3. Zniesienie blokady, o której mowa w ust. 2, następuje zgodnie z postanowieniami umowy o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego:
  - 1) po otrzymaniu dokumentów potwierdzających wystąpienie podstawy realizacji zabezpieczenia i zawiadomienie dłużnika o wygaśnięciu roszczenia o zwrot przedmiotu zabezpieczenia, albo
  - 2) w przypadku gdy umowa o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w ust. 1, przewiduje termin ustanowienia zabezpieczenia - z upływem tego terminu.

§ 89

1. Po otrzymaniu umowy o ustanowieniu zastawu finansowego na określonej liczbie instrumentów finansowych, zapisanych na rachunku lub przechowywanych na rzecz Klienta (dłużnika), Dom Maklerski, na podstawie dyspozycji blokady zastawionych instrumentów finansowych, złożonej przez dłużnika w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dokonuje na jego rachunku lub w ewidencji blokady tych instrumentów.
2. Dom Maklerski znosi blokadę ustanowioną zgodnie z ust. 1 w przypadku, gdy wierzyciel, na podstawie udzielonego mu przez dłużnika upoważnienia, wykonuje przysługujące mu zgodnie z umową o ustanowieniu zastawu finansowego, prawo użycia instrumentów finansowych, stanowiących przedmiot zastawu finansowego. W takim przypadku Dom Maklerski wykonuje dyspozycję lub zlecenie złożone przez wierzyciela w ramach wykonania przysługującego mu prawa użycia.
3. W przypadku, gdy dłużnik wykonuje przysługujące mu, zgodnie z umową o ustanowieniu zastawu finansowego, prawo zastępowania składników zabezpieczenia, Dom Maklerski, w zakresie zgodnym z umową o ustanowieniu zastawu finansowego, wykonuje złożoną przez niego, w formie pisemnej lub za pomocą elektronicznych nośników informacji, dyspozycję blokady instrumentów finansowych wskazanych w tej dyspozycji oraz znosi blokadę instrumentów finansowych, stanowiących pierwotny przedmiot zabezpieczenia.

§ 90

1. Dom Maklerski jest obowiązany do utrzymywania blokady zastawionych instrumentów finansowych przez okres wynikający z umowy zastawu finansowego, z zastrzeżeniem § 89 ust. 2 i 3 Regulaminu.
2. Do blokady, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepis § 70 Regulaminu.

§ 91

1. Dom Maklerski prowadzący rachunek, na którym są zapisane instrumenty finansowe obciążone zastawem finansowym, lub przechowująca takie instrumenty finansowe, w braku odmiennych postanowień umowy zastawu finansowego, przekazuje do dyspozycji zastawnika, w sposób przez niego wskazany, pożytki z tych instrumentów, w szczególności dywidendy lub odsetki.
2. W braku odmiennych postanowień umowy zastawu finansowego w przypadku, gdy dłużnik z instrumentów finansowych, obciążonych zastawem, przekazuje Domowi Maklerskiemu świadczenie główne, do którego jest obowiązany z tych instrumentów, Dom Maklerski dokonuje blokady na rachunku pieniężnym zastawcy otrzymanych z tego tytułu środków pieniężnych. Środki pieniężne podlegają blokadzie do czasu wykonania uprawnień przysługujących zastawcy lub zastawnikowi na podstawie umowy zastawu finansowego.

§ 92

Dom Maklerski znosi blokadę, o której mowa w § 89 Regulaminu, w przypadku:

- 1) gdy umowa o ustanowieniu zastawu finansowego przewiduje termin ustanowienia tego zabezpieczenia - z chwilą upływu tego terminu;
- 2) zajścia okoliczności określonych w umowie o ustanowieniu zastawu finansowego - niezwłocznie po ich stwierdzeniu;
- 3) wygaśnięcia zastawu finansowego - niezwłocznie po ustaleniu tego faktu.

§ 93

Jeżeli zgodnie z umową o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego zaspokojenie polega na przejęciu przez wierzyciela na własność instrumentów finansowych, objętych zastawem finansowym, Dom Maklerski wykonuje złożoną przez wierzyciela, na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez Klienta w umowie o ustanowieniu zabezpieczenia finansowego, dyspozycję przeniesienia instrumentów finansowych, objętych zastawem, na rzecz wierzyciela.

§ 94

1. W przypadku, gdy zaspokojenie roszczeń z zastawu finansowego polega na sprzedaży zastawionych instrumentów finansowych, w dniu wystąpienia podstawy realizacji zastawu finansowego, Dom Maklerski wykonuje zlecenie sprzedaży zastawionych instrumentów finansowych, złożone przez wierzyciela na podstawie pełnomocnictwa udzielonego mu przez Klienta w umowie o ustanowieniu zastawu finansowego.
2. Dom Maklerski niezwłocznie przekazuje do dyspozycji wierzyciela, w sposób wskazany przez niego w zleceniu, o którym mowa w ust. 1, środki pieniężne pochodzące z wykonania jego zlecenia, w wysokości pozwalającej na zaspokojenie zabezpieczonych roszczeń.
3. Po zajściu okoliczności, o których mowa w § 92, Dom Maklerski nie może przyjąć do wykonania zlecenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 95

Do sposobu postępowania Domu Maklerskiego w przypadku zaspokajania roszczeń wynikających z zastawu finansowego przez kompensatę stosuje się odpowiednio § 87 Regulaminu.

Rozdział 11 Tryb i warunki zakończenia Umowy

§ 96

- Umowa ulega zakończeniu w przypadkach przewidzianych w przepisach prawa, a w szczególności wskutek:
  - rozwiązania Umowy;
  - śmierci Klienta będącego osobą fizyczną lub współmałżonka, w przypadku prowadzenia przez Dom Maklerski rachunku wspólnego;
  - ustania małżeństwa lub ustania małżeńskiej wspólnoty majątkowej w przypadku rachunku wspólnego prowadzonego przez Dom Maklerski dla małżonków;
  - utrąty bytu prawnego Klienta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną niemającą osobowości prawnej;
  - upływu czasu, na jaki została zawarta;
  - odstąpienia od Umowy przez Klienta, zgodnie z § 112 ust. 1 Regulaminu.
- Zakończenie Umowy nie uchybia obowiązkowi Klienta lub jego następców prawnych wykonania wszelkich zobowiązań wobec Domu Maklerskiego, w szczególności zobowiązań pieniężnych w/z zapłaty opłat i prowizji, należnych Domowi Maklerskiemu z tytułu świadczonych na rzecz Klienta usług maklerskich. Opłaty i prowizje mogą być potrącane również z rachunku, na jaki zostały przeniesione aktywa w związku z zamknięciem rachunku, spowodowanym zdarzeniem, o którym mowa w ust. 1 pkt 2). Jeżeli aktywa mają być przeniesione z rachunku na rachunek prowadzony przez osobę trzecią, Dom Maklerski ma prawo dokonać powyższe potrącenie przed takim przeniesieniem aktywów. Opłaty i prowizje ustalone zgodnie z postanowieniami Regulaminu są pobierane także za czynności, które następują po zakończeniu Umowy, jeżeli ich dokonanie wprost jest spowodowane zakończeniem Umowy (np. transfer aktywów po zakończeniu Umowy).
- W związku z zakończeniem Umowy Dom Maklerski dokonuje rozliczenia wynikających z niej zobowiązań i zamyka rachunek z zachowaniem postanowień zawartych w § 97 i 98 Regulaminu.
- Rozliczenie zostaje zakończone, z chwilą wykonania wszelkich świadczeń z tytułu usług maklerskich przez Klienta i Dom Maklerski.
- W związku z zakończeniem Umowy, Klient lub jego następca prawny zobowiązany jest do rozporządzenia aktywami zapisanymi na rachunku Klienta, tak, aby było możliwe dokonanie rozliczenia wzajemnych zobowiązań oraz zamknięcie rachunku.
- W przypadku zakończenia Umowy zamknięcie rachunku następuje, o ile brak jest na nim aktywów Klienta.

§ 97

1. Umowa może zostać rozwiązana przez Klienta lub Dom Maklerski, z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia, liczonego od momentu doręczenia wypowiedzenia, odpowiednio, Domowi Maklerskiemu lub, Klientowi. W przypadku prowadzenia przez Dom Maklerski rachunku wspólnego dla małżonków, rozwiązanie Umowy następuje wskutek jej wypowiedzenia przez Dom Maklerski lub co najmniej jednego z małżonków.
2. Dom Maklerski może wypowiedzieć Umowę, w szczególności, gdy:
  - 1) Klient zalega z uiszczeniem opłat za prowadzenie rachunku dłużej niż 3 miesiące;
  - 2) Klient przez okres 3 miesięcy nie wykonywał żadnych operacji na rachunku pieniężnym lub rachunku papierów wartościowych;
  - 3) Klient nie przestrzega istotnych warunków Umowy lub Regulaminu;
  - 4) Klient podał nieprawdziwe dane lub informacje w dokumentach, o których mowa w § 7 Regulaminu;
  - 5) Dom Maklerski powziął informacje na temat obniżenia wiarygodności Klienta lub zmiany sytuacji finansowej Klienta, o ile w ocenie Domu Maklerskiego obniżenie wiarygodności Klienta lub zmiana jego sytuacji finansowej może mieć wpływ na usługi wykonywane na rzecz tego Klienta przez Dom Maklerski.
3. Wypowiedzenie Umowy powinno być stwierdzone pismem.
4. W razie śmierci Klienta będącego osobą fizyczną, środki pieniężne oraz instrumenty finansowe, zwane dalej w niniejszym ustępie „aktywami”, znajdujące się na rachunku Klienta, Dom Maklerski stawia do dyspozycji jego spadkobiercom, z zastrzeżeniem § 97 ust. 5 Regulaminu. W tym celu spadkobiercy powinni przedłożyć Domowi Maklerskiemu prawomocne postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku lub sporządzony przez notariusza akt poświadczenia dziedziczenia, zarejestrowany w odpowiednim rejestrze oraz, jeżeli spadkobierców jest kilku:
  - 1) złożyć zgodną dyspozycję co do aktywów na rachunku Klienta lub przedłożyć upoważnienie z podpisami notarialnie poświadczonymi do dysponowania aktywami na rachunku Klienta;
  - 2) przedłożyć prawomocne postanowienie sądu o dziale spadku lub
  - 3) przedłożyć umowę (umowy) o dział spadku, sporządzoną w formie przewidzianej przez przepisy prawa, z podpisami notarialnie poświadczonymi.
5. W razie wątpliwości, jaka kwota aktywów należy się spadkobiercom, Dom Maklerski zastrzega sobie prawo złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego.
6. W razie zamknięcia rachunku wspólnego z powodu śmierci jednego z małżonków Dom Maklerski realizuje dyspozycje drugiego z małżonków:
  - 1) przeniesienia instrumentów finansowych i środków pieniężnych na wskazany przez niego rachunek;
  - 2) sprzedaży instrumentów finansowych i wypłaty środków pieniężnych;
  - 3) wypłaty środków pieniężnych.
7. W przypadku ustania wspólności majątkowej z innych przyczyn, niż opisane w ustępach poprzedzających rachunek ulega zamknięciu, a Dom Maklerski realizuje dyspozycje Klienta w oparciu o orzeczenie sądu lub umowę małżonków zawartą w przewidzianej prawem formie prawnej.

§ 98

1. W sytuacjach, o których mowa w § 96 Regulaminu, Dom Maklerski wykonuje dyspozycje Klienta lub jego następców prawnych zmierzające do:
  - 1) uregulowania występujących zobowiązań wobec Domu Maklerskiego;
  - 2) wyzerowania stanu kont rachunków Klienta.
2. Dalsze postępowanie z instrumentami finansowymi lub środkami pieniężnymi znajdującymi się na rachunku Klienta określone jest pisemnymi dyspozycjami Klienta lub jego następców prawnych.
3. W przypadku, gdy Klient lub, odpowiednio, jego następca prawny, nie wyda dyspozycji, o których mowa w ust. 1 powyżej lub w § 97 ust. 4 i 6 Regulaminu w terminie do dnia zakończenia Umowy, Dom Maklerski sprzedaje instrumenty finansowe znajdujące się na rachunku po cenie umożliwiającej ich sprzedaż. Uzyskane w ten sposób środki pieniężne pomniejszone o należne opłaty i prowizje z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych wraz z pozostałymi pieniędzmi na rachunku pieniężnym Dom Maklerski przekazuje Klientowi przekazem pocztowym za potrąceniem kosztów przekazu na stałą adres zamieszkania lub siedziby Klienta, chyba, że Klient wskazał inny adres w oddzielnej dyspozycji.
4. W razie niepodjęcia przekazu pocztowego przez Klienta, Dom Maklerski przekazuje niepodjęte środki pieniężne na wewnętrzne konto przejściowe.

Rozdział 12

Wynagrodzenie za świadczone usługi maklerskie

§ 99

1. Z tytułu świadczenia usług oraz podejmowania innych czynności na rzecz Klienta, Dom Maklerski pobiera opłaty i prowizje, których wysokość, sposób ich ustalania oraz terminy pobierania określa Taryfa opłat i prowizji.
2. Z tytułu świadczenia usług oraz podejmowania czynności związanych z prowadzeniem rachunku papierów wartościowych i rachunku pieniężnego, dla których nie określono w Taryfie opłat i prowizji lub w Umowie wysokości wynagrodzenia, Domowi Maklerskiemu przysługuje zwrot wydatków oraz wynagrodzenie zgodne z przepisami.
3. W przypadku, gdy przepisy prawa nakładają na Dom Maklerski w związku ze świadczeniem usług maklerskich obowiązek obliczenia lub pobrania podatków, opłat lub innych danin o charakterze publicznoprawnym, do obowiązków Domu Maklerskiego w takim zakresie przepisy niniejszego paragrafu stosuje się odpowiednio.
4. Opłaty i prowizje potrącane są przez Dom Maklerski z rachunku pieniężnego Klienta. Dom Maklerski może powstrzymać się z realizacją zlecenia w przypadku, gdy środki na rachunku pieniężnym nie wystarczają na pokrycie należnych z tytułu realizacji zlecenia opłat lub prowizji.
5. Klient upoważnia Dom Maklerski do dokonywania potrąceń, o których mowa w ust. 4 niezwłocznie po zawarciu transakcji lub wykonaniu usługi.
6. Taryfa opłat i prowizji stanowi integralną część Regulaminu. Nie stanowi zmiany Regulaminu rozszerzenie Taryfy opłat i prowizji o pozycje wprowadzające nowe produkty, obniżenie opłat lub prowizji albo przeprowadzenie promocji.
7. Wymagalna wiarygodność Domu Maklerskiego wobec Klienta w związku ze świadczeniem usług maklerskich wynikająca z tytułu innych umów zawartych pomiędzy Klientem a Domem Maklerskim podlega zaspokojeniu ze środków pieniężnych Klienta zapisanych na rachunku.

8. Klient upoważnia Dom Maklerski do potrącania wszelkich wierzytelności Domu Maklerskiego wobec Klienta wynikających z Umowy, a ponadto wierzytelności wynikających z prowadzonych przez Dom Maklerski dla Klienta innych rachunków i rejestrów operacyjnych, z wierzytelnościami Klienta z tytułu środków zgromadzonych na rachunku pieniężnym.

Rozdział 13 **Zasady udzielania porad inwestycyjnych**

§ 100

1. Dom Maklerski może udzielać Klientom nieodpłatnych porad inwestycyjnych o charakterze ogólnym, dotyczących inwestowania w instrumenty finansowe (porady inwestycyjne).
2. Porady inwestycyjne nie polegają na zalecaniu, ani sugerowaniu określonego zachowania inwestycyjnego w odniesieniu do instrumentów finansowych.
3. Porady inwestycyjne udzielane są z zachowaniem należytej staranności, zapewnieniem rzetelności przy ich udzielaniu oraz ujawnianiu konfliktu interesów istniejącego w chwili ich sporządzania lub rozpowszechniania.
4. Porad inwestycyjnych udzielają Klientom pisemnie upoważnieni maklerzy papierów wartościowych lub doradcy inwestycyjni. Lista takich osób dostępna jest w miejscach przyjmowania zleceń.
5. Dom Maklerski udziela Klientom porad inwestycyjnych w formie ustnej.
6. Porady inwestycyjne udzielane są na podstawie informacji podanych do publicznej wiadomości, dostępnych serwisów informacyjnych lub w oparciu o analizy przygotowane przez Dom Maklerski.
7. Postanowienia niniejszego paragrafu nie dotyczą rekomendacji sporządzanych i udzielanych przez Dom Maklerski na podstawie odrębnego zezwolenia.

§ 101

1. Zlecenie złożone na podstawie porady inwestycyjnej przyjmuje osoba, która jej udzielała.
2. Na wniosek Klienta zlecenie złożone na podstawie porady inwestycyjnej otrzymuje oznaczenie wskazujące na fakt złożenia zlecenia na podstawie porady inwestycyjnej.

§102

Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za szkody poniesione przez Klientów w związku z podejmowaniem decyzji inwestycyjnych na podstawie porad inwestycyjnych, o ile przy ich udzielaniu Dom Maklerski dołożył należytej staranności.

Rozdział 14 **Skargi Klientów**

§ 103

1. Skargi dotyczące działania Domu Maklerskiego powinny być składane na piśmie i kierowane do Zarządu Domu Maklerskiego.
2. Skarga Klienta powinna zawierać opis sytuacji z ewentualnym wskazaniem poniesionej szkody, jej wysokości oraz sposobu wyliczenia wraz z określeniem oczekiwań Klienta.
3. Za datę wpływu pisma, o którym mowa w ust. 1, uważa się datę potwierdzenia przyjęcia pisma przez pracownika Domu Maklerskiego, a w przypadku nadesłania pisma pocztą, datę jego otrzymania przez Dom Maklerski.
4. Odpowiedź na pismo Klienta udzielona będzie w formie pisemnej w terminie 14 dni od daty jego wpłynięcia do Domu Maklerskiego. W sprawach wymagających dodatkowych czynności wyjaśniających termin może zostać przedłużony do jednego miesiąca. Dom Maklerski informuje o tym fakcie Klienta na piśmie.
5. W przypadku istnienia wątpliwości, co do przedmiotu skargi Dom Maklerski może w terminie 14 dni od jej otrzymania wystąpić do Klienta o uzupełnienie skargi lub o złożenie wyjaśnień.
6. Po otrzymaniu przez Klienta odpowiedzi na pismo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje mu prawo do wystąpienia z powództwem do sądu miejscowo właściwego dla Domu Maklerskiego lub miejsca wykonania Umowy.

Rozdział 15 **Postanowienia przejściowe i końcowe**

§ 104

Dom Maklerski obowiązany jest do naprawienia szkody poniesionej przez Klienta, wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań wynikających z Regulaminu lub Umowy, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności.

§ 105

1. Dom Maklerski niezwłocznie po wykonaniu zlecenia, jednak nie później niż do końca Dnia roboczego następującego po dniu, w którym wykonane zostało zlecenie, przekazuje Klientowi informacje dotyczące wykonania zlecenia obejmujące w szczególności:
  - 1) oznaczenie firmy inwestycyjnej przekazującej potwierdzenie;
  - 2) nazwę, firmę, imię i nazwisko lub inne oznaczenie Klienta;
  - 3) datę i czas zawarcia transakcji;
  - 4) rodzaj zlecenia;
  - 5) identyfikator kupna/sprzedaży albo charakter zlecenia w przypadku zleceń innych niż kupno/sprzedaż;
  - 6) oznaczenie miejsca wykonania zlecenia;
  - 7) oznaczenie instrumentu finansowego;
  - 8) liczbę instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia oraz cenę, po jakiej zostało wykonane zlecenie, a także łączną wartość transakcji;
  - 9) całkowitą wartość pobranych opłat i prowizji, jak również innych kosztów wykonania zlecenia oraz – na żądanie Klienta – zestawienie poszczególnych pozycji pobra-

- nnych opłat i prowizji oraz innych kosztów wykonania zlecenia;
- 10) wskazanie obowiązków Klienta związanych z rozliczeniem transakcji, w tym terminów, w których Klient powinien dokonać płatności lub dostawy instrumentu finansowego, oraz innych danych niezbędnych do wykonania tych obowiązków, o ile te dane nie zostały wcześniej podane do wiadomości Klienta;
  - 11) informację o sposobie wykonania zlecenia, w przypadku wykonania zlecenia w sposób określony w art. 73 ust. 2 Ustawy;
  - 12) w przypadku wykonania zlecenia poprzez zawarcie transakcji, której drugą stroną był podmiot z grupy kapitałowej Domu Maklerskiego, lub inny Klient Domu Maklerskiego – informację o takim sposobie wykonania zlecenia chyba, że zlecenie zostało zrealizowane za pośrednictwem systemu obrotu, który umożliwia anonimowe zawieranie transakcji.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1 powyżej są przekazywane przez Dom Maklerski:
- 1) poprzez udostępnienie ich w systemie - w przypadku Klientów posiadających dostęp do systemu internetowego;
  - 2) poprzez wydrukowanie potwierdzenia i jego udostępnianie w POK – w przypadku Klientów innych niż Klienci, o których mowa w pkt 1) powyżej.
3. Na życzenie Klienta informacje, o których mowa w ust. 1 mogą być przesyłane Klientowi drogą pocztową. Za przesłanie informacji, o której mowa w ust. 1 Dom Maklerski pobiera dodatkowe opłaty zgodnie z Taryfą opłat i prowizji.
  4. Dom Maklerski przekazuje Klientom w ciągu 2 miesięcy po zakończeniu roku kalendarzowego raport obejmujący zestawienie przechowywanych lub rejestrowanych aktywów, zawierający w szczególności wskazanie rodzaju, nazwy oraz liczby lub wysokości aktywów według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.
  5. Raport, o którym mowa w ust. 4 powyżej, przesyłany jest Klientom za pośrednictwem poczty na adres korespondencyjny lub za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres email wskazany w Umowie.
  6. Dom Maklerski może podjąć decyzję o przekazywaniu Klientowi informacji i raportów również w innej formie, niż forma określona w ust. 2, 3 oraz 5.
  7. Dom Maklerski informuje Klienta detalicznego telefonicznie lub w inny uzgodniony w Umowie sposób o wszelkich istotnych okolicznościach uniemożliwiających właściwe wykonanie złożonego przez Klienta zlecenia.
  8. Na żądanie Klienta Dom Maklerski przekazuje informacje na temat aktualnego stanu wykonania zlecenia.

§ 106

Po złożeniu odpowiedniej dyspozycji, Klient może uzyskać:

- 1) wyciąg z rachunku za dany okres (historia rachunku);
- 2) wyciąg z rachunku na określony dzień.

§ 107

1. Korespondencja z Klientem wymagająca formy pisemnej jest przekazywana na adres Klienta wskazany w Umowie lub udostępniana Klientowi w POK, zgodnie ze złożoną przez niego dyspozycją odbioru dokumentów.
2. Klient jest zobowiązany do aktualizowania adresu wskazanego Domowi Maklerskiemu jako adres do korespondencji, o ile zaszły w tym zakresie zmiany.
3. W przypadku niezawiadomienia Domu Maklerskiego o zmianie adresu do korespondencji podanego w Umowie, korespondencję z Klientem wymagającą formy pisemnej

wyslaną na adres wskazany w Umowie uważa się za doręczoną Klientowi.

4. Dom Maklerski może przekazywać dokumenty również w inny sposób, jeżeli uzgodni to z Klientem lub uzna za konieczne, zasadne lub wskazane.
5. W zależności od rodzaju wysyłanego dokumentu i sposobu doręczenia go Dom Maklerski może pobierać opłaty za doręczenie, w wysokości wskazanej w Taryfie opłat i prowizji.
6. Z zastrzeżeniem obowiązujących przepisów prawa, Dom Maklerski nie ponosi odpowiedzialności za przypadki:
  - 1) opóźnienia w dostarczeniu korespondencji kierowanej do Klienta;
  - 2) przejęcia przez osoby nieuprawnione korespondencji kierowanej do Klienta;
  - 3) zagubienia korespondencji kierowanej do Klienta.

§ 108

Klient powinien sprawdzić prawidłowość otrzymanych od Domu Maklerskiego zawiadomień, informacji, raportów, wyciągów oraz innych dokumentów i w przypadku stwierdzenia błędu lub nieprawidłowości niezwłocznie zawiadomić Dom Maklerski. Dom Maklerski niezwłocznie podejmie kroki w celu odpowiedniego sprostowania błędów i wyjaśnienia nieprawidłowości.

§ 109

1. Dom Maklerski ma prawo dokonać sprostowania błędnego zapisu będącego wynikiem oczywistej omyłki rachunkowej lub pisarskiej we własnym zakresie.
2. W przypadku zrealizowania zlecenia Klienta na warunkach korzystniejszych niż warunki oznaczone w zleceniu, Dom Maklerski informuje Klienta dającego zlecenie o uzyskanej korzyści.
3. Jeżeli sprostowanie nastąpiło po dniu, w którym dokonano błędnego zapisu lub po dokonaniu zawiadomienia o zawarciu transakcji, Dom Maklerski informuje Klienta o dokonaniu sprostowania, o którym mowa w ust. 1.

§ 110

1. Dom Maklerski zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian do Regulaminu, w szczególności wynikających ze zmian przepisów dotyczących obrotu papierami wartościowymi bądź regulaminu GPW.
2. O treści zmian Regulaminu Klienci będą powiadamiani co najmniej 21 dni przed planowanym wprowadzeniem zmian w życie pocztą elektroniczną, przesłaną na wskazany w Umowie adres email Klienta lub inny adres email wskazany pisemnie przez Klienta po zawarciu Umowy.
3. Na pisemne życzenie Klienta Dom Maklerski będzie doręczał mu zmiany Regulaminu za pośrednictwem poczty na adres korespondencyjny wskazany w Umowie lub ostatni adres korespondencyjny wskazany pisemnie przez Klienta.
4. Brak przekazania przez Klienta pisemnej odpowiedzi na zmiany Regulaminu w ciągu 14 dni od dnia ich doręczenia Klientowi zgodnie z ust. 2 – 3 powyżej, uznaje się za wyrażenie przez Klienta zgody na proponowane zmiany Regulaminu.

§ 111

Usługi nieokreślone w niniejszym Regulaminie Dom Maklerski wprowadzi uchwałą Zarządu ogłoszoną dla Klientów w POK, w miejscu ogólnie dostępnym z 14-dniowym wyprzedzeniem.

§ 112

1. Postanowienia Regulaminu nie uchybiają uprawnieniom Klienta będącego konsumentem, w szczególności wynikającym z ustawy z dnia 2 marca 2000 r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz o odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (Dz. U. 2000 Nr 22, poz. 271 ze zm.); w szczególności Klientowi będącemu konsumentem przysługuje uprawnienie do:
  - 1) odstąpienia od Umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu ww. ustawy, bez podania przyczyn w terminie dziesięciu dni od zawarcia Umowy, poprzez złożenie Domowi Maklerskiemu stosownego oświadczenia;
  - 2) odstąpienia od Umowy zawieranej na odległość w rozumieniu ww. ustawy, bez podania przyczyn w terminie dziesięciu dni od zawarcia Umowy, poprzez złożenie Domowi Maklerskiemu stosownego oświadczenia.
2. Świadczenie usług maklerskich na podstawie Umów zawartych przed dniem wejścia w życie Regulaminu odbywa się na warunkach określonych w Regulaminie, o ile umożliwia to treść tych Umów.
3. W sprawach nieuregulowanych w Regulaminie stosuje się obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności Ustawę, przepisy wykonawcze do tej Ustawy oraz Kodeks cywilny.
4. Niniejszy Regulamin obowiązuje od 17 czerwca 2010 roku.

